

ESPERANTO=

HISPAN-AMERIKA VORTARETO

JESUS AMAYA

BOKABULARIO ESPERANTO=
ISPANO-AMERIKANO

O. F. Ĥ. I.

1934
EDITORIAL LUMEN
AP. 59
MEJIKO

16x2012 hef 006190jc

BOKABULARIO
ESPERANTO = HISPANO-AMERIKANO

(VORTARETO ESPERANTO =
HISPAN-AMERIKA
—raciigita hispana lingvo— laŭ Ĉefeĉa
Ŝlosilo, kompilita de)

JESUS AMAYA

KOMPILADOR

1934

EDITORIAL LUMEN

AP. 59

MEJIKO, D. F.

PROPIEDAD ASEGURADA

Ni semas
kaj semas
konstante...

Sembramos,
sembramos
konstantes...

Dr. L. L. Zamenhof.

ESPERANTO

Federación Española
Rodríguez San Pedro, 13-3º 7
28015 Madrid

ANTAŬPAROLO

La Internacia Helpa Lingvo ESPERANTO, kreaĵo de Dro. Lazaro Ludoviko Zamenhof, el Varsovio, ekaperis antaŭ la publiko en 1887. Ĝi ne celis anstataŭigi la naciajn idiomojn sed provizi duan lingvon por sin komprenigi de ĉiuj.

Esperanto havas la plej simplan, logikan kaj plaĉan gramatikon, ler-

INTRODUKSION

La Lengua Auxiliari Internasional ESPERANTO, kreado del doktor Lázaro Ludobiko Sámenjof, de Barsobio, aparesió ante el público en 1887. Su objetivo no fue suplantir los idiomas nacionales sino proporcionar una segunda lengua para aserse entender de todos.

Tiene el Esperanto la gramática más sencilla, lógica i amena, aprendible en

nebla en la templimo de unu horo, dank' al manko da esceptoj kaj malregulaĵoj. La unua taksebla efekto ekstudante ĝin, estas ke ĝi fortikigas la konon de la denaska idioma; poste ni malkovras jam scipovi proksimume la duonon de ĝiaj elementoj; kaj fine ĝi malfermas nin tutan mondon da eblaĵoj lingvaj, sciencaj kaj sociaj.

La diverseco de lingvoj estis ĉiam la plej kruela malamiko de la ĝenerala fratiĝo. Nun la radiofonio venas plimalbonigi la mitan Babelon postulante solvon: ĝi estas lerni Esperanton, la plej facila, utila, agraba kaj konsekvenchava inter ĉio, kion oni povas studi.

En ĉiu regiono ekzistas esperantistoj dezirantaj rilatiĝi kun His-

una ora, por kareser de esepciones e iřegularidades. El primer efekto apresiable komensando a estudiarlo es ke fortalese el konosimiento del idioma natibo; luego deskubrimos konoser ya komo la mitad de sus elementos; i finalmente nos abre un mundo entero de posibilidades linguistikas, sientifikas i sosiales.

La dibersidad de lenguas fue siempre el peor enemigo de la fraternisaci3n jeneral. La řadifonía biene aora a empeorar la mítica Babel exijiendo una soluci3n: eya es aprender el Esperanto, lo más fásil, útil, agradable i trasental de kanto pueda estudiarse.

En kada país ai esperantistas deseosos de řelacionarse kon Hispano-Amérika.

pan-Ameriko. Al ties faciligado celas ti un-ĉi libreton, plenigante aldone bezonon longe sentita kaj multfoje ekprimita de hispanidoj. La aŭtoro uzas OFRĪn (Ortografio Fonetika Racia Hispanamerika)—skribi kiel parolate—, por konigi de la esperantistaro la revolucian laboradon iniciatita dum 1928 en Guadalajara, Jalisco, Meksiko, de la Majstro Alberto M. Brambila, kiu, forpelante al la akademiaj arĥivoj la fuŝitan hispanan ortografion estas seminta—same kiel Zamenhof per Esperanto—, la semon de la idea aliformo de multaj nacioj.

Oni ne povas nomi ortografian la maniero reprezentanti la plejmulton de la naciaj lingvoj; ĝia skribado estas nepre raciigenda. Ni la neografi-espe-

A facilitar lo tiende este librito, yenando además una necesidad largamente sentida i muhas beses expresada por los ispanidas. El autor emplea la OFRĪ (Ortografía Fonética Racional Ispanoamericana) —eskribir komo se abla—, para dar a konoser a los esperantistas la ĥebolucionaria obra iniada por el Maestro Alberto M. Brambila en 1928, en Guadalajara, Jalisco, Méjiko, ke al ĥelegar a los arhibos akadēmikos la enĥedada ortografía española á sembrado—komo Sámenjof kon el Esperanto—la semiya de la transformasi6n ideol6jika de muhas nasiones.

No se puede yamar ortogrāfika la manera de ĥepresentar la mayoría de las lenguas nasionales; su eskritura debe forosamente ĥasionalisarse. Los ne6gra-

rantistoj hispanamerikaj klopodas por la universala uzo de ne-nacia idioma — Esperanto — por ekstera komunikado; kaj por ke oni skribu la gepatran lingvon tiel kiel ĝi estas parolata.

La hispanamerika lingvo estas ĝenerale la hispana mem, ĉar la hispanoj konkeris Amerikon. Sed ekzistas diferencoj inter ambaŭ Kontinentoj kaj eĉ de unu lando al la alia, bazitaj sur la influado de arkaj kaj enlandaj lingvoj kaj de la enmigrintoj. Meksiko alportis la plej grandan kvanton da indiĝenaj vortoj, precipe el ĝia bela kaj filozofia meksika aŭ naŭatl (belsona) lingvo, (1) kelkaj el ili al-

(1) Ni publikigos iam, verketon montranta kelkan mirindan similiton inter la meksika kaj la klasikaj lingvoj.

fos-esperantistas ispano-merikanos luhamos por uso unibersal de un idion no-nasional—el Esperanto—para komunikación exterior; i por ke se eskrik la lengua materna tal kmo es ablada.

La lengua ispanoamerikana es en lo jeneral la misma española, puesto k los españoles konkistaro Amérika. Pero ai diferencias entre ambos Kontinentes, i aun de un país a otro basadas en el influjo de los arkaikos idiomas natibos de los inmigrantes. Méjiko aportó el mayor número de palabras indíjenas, prinsi palmente de su ermosa i filozófica lengua mejikana c náuatl (sonora), (1) yegan-

(1) Publikaremos algún día un ensayo mostrando sierta admirable similitud entre el mejikano i las lenguas klásikas.

rantistoj hispanamerikaj klopodas por la universala uzo de ne-nacia idioma—Esperanto— por ekstera komunikado; kaj por ke oni skribu la gepatran lingvon tiel kiel ĝi estas parolata.

La hispanamerika lingvo estas ĝenerale la hispana mem, ĉar la hispanoj konkeris Amerikon. Sed ekzistas diferencoj inter ambaŭ Kontinentoj kaj eĉ de unu lando al la alia, bazitaj sur la influado de arkaj kaj enlandaj lingvoj kaj de la enmigrintoj. Meksiko alportis la plej grandan kvanton da indiĝenaj vortoj, precipe el ĝia bela kaj filozofia meksika aŭ naŭatl (belsona) lingvo, (1) kelkaj el ili al-

(1) Ni publikigos iam, verketon montranta kelkan mirindan similecon inter la meksika kaj la klasikaj lingvoj.

fos-esperantistas ispano-amerikanos luhamos por el uso unibersal de un idioma no-nasional—el Esperanto—para komunikación exterior; i por ke se eskriba la lengua materna tal como es ablada.

La lengua ispanoamerikana es en lo jeneral la misma española, puesto ke los españoles konkistaron América. Pero ai diferencias entre ambos Kontinentes, i aun de un país a otro, basadas en el influjo de los arkaikos idiomas natibos i de los inmigrantes. Méjiko aportó el mayor número de palabras indijenas, prinsipalmente de su ermosa i filosófika lengua mejikana o náuatl (sonora), (1) yegan-

(1) Publikaremos algún día un ensayo mostrando sierta admirable similitud entre el mejikano i las lenguas clásicas.

rantistoj hispanamerikaj klopodas por la universala uzo de nenacia idioma — Esperanto — por ekstera komunikado; kaj por ke oni skribu la gepatran lingvon tiel kiel ĝi estas parolata.

La hispanamerika lingvo estas ĝenerale la hispana mem, ĉar la hispanoj konkeris Amerikon. Sed ekzistas diferencoj inter ambaŭ Kontinentoj kaj eĉ de unu lando al la alia, bazitaj sur la influado de arkaj kaj enlandaj lingvoj kaj de la enmigrintoj. Meksiko alportis la plej grandan kvanton da indiĝenaj vortoj, precipe el ĝia bela kaj filozofia meksika aŭ naŭatl (belsona) lingvo, (1) kelkaj el ili al-

(1) Ni publikigos iam, verkelon montranta kelkan mirindan similecon inter la meksika kaj la klasikaj lingvoj.

fos-esperantistas ispanoamerikanos luhamos por el uso unibersal de un idioma no-nasional — el Esperanto — para komunikación exterior; i por ke se eskriba la lengua materna tal como es ablada.

La lengua ispanoamerikana es en lo jeneral la misma española, puesto ke los españoles konkistaron América. Pero ai diferencias entre ambos Kontinentes, i aun de un país a otro, basadas en el influjo de los arkaikos idiomas natibos i de los inmigrantes. Méjiko aportó el mayor número de palabras indijenas, prinsipalmente de su ermosa i filosófika lengua mejikana o náuatl (sonora), (1) yegan-

(1) Publikaremos algún día un ensayo mostrando sierta admirable similitud entre el mejikano i las lenguas clásicas.

venantaj ĝis Esperanton: ĉokolado, kakao, tomato.

Parolante, ni diferencigas en du sonoj: unu estas la *ll*, elparolata *lj* en Hispanujo, sed kiu en Ameriko aŭdiĝas same kiel *y* (*j*); la alian, *c* aŭ *z*, elparolas parto de la nunaj hispanoj kiel angla *th* dum en la tuta Ameriko kaj Filipinaj Insuloj ĝi sonas *s*, tia kia lernigita de la XVI-jarcentaj kastilanoj.

Tiaj diferencoj kaj la neceso, por faciligi la popolan instruadon, forĵeti aliajn superfluaĵn literojn, naskigis la OFRĪ-n, sistemo tiel logika kaj simpla ke oni ekadoptas ĝin eĉ en Hispanujo, kies adeptoj skribas la *z*-n, tial ke ili havas tian sonon.

La tutmonda esperantistaro komencas akcep-

do algunas asta el Esperanto: hokolate, kakao, tomate. Al ablar diferimos en dos sonidos: uno es la *ll*, pronunsiada *ly* en España pero ke en Amérika se oye igual a la *y*; el otro, la *c* o *z*, lo pronunsián parte de los españoles de aora como *th* inglesa, i en toda Amérika i en Filipinas suena igual ke la *s*, tal como lo enseñaron los kasteyanos del siglo XVI.

Estas diferencias, i la necesidad, para facilitar la instruksión del pueblo, de eliminar otras letras superfluas, dieron nasimiento a la OFRĪ, un sistema tan lójiko i sensiyo ke está siendo adoptado asta en España, kuyos adeptos eskriben la *z*, puesto ke tienen tal sonido.

Los esperantistas de todo el mundo ban akojiendo la

ti la por-OFĤI-n kampa-
njon kun tia simpatio ke
ĝi fortigas nin. Tiu-ĉi
Vortareto portas al ili
fratecan saluton de la
meksikaj neografistoj,
kaj la pruvon esti eble
efektivigi aliformantajn
revoluojn sen elverŝo
da sango aŭ semado de
malamo, alportantaj
kontraŭe, lumon al la cer-
boj kaj amon al la koroj.

kampaña pro-OFĤI kon
una simpatía ke nos konfor-
ta. Este Bocabulario les
yeba un saludo fraternal de
los neógrafos mejicanos, i
la prueba de ke es posible
realisar revoluciones trans-
formatrices sin deŝamar
sangre ni sembrar odios,
aportando por lo kontrario,
lus a los serebros i amor a
los korasones.

ORIJEN DE LA OFR̄I

El pensamiento, para expresarse, kreó el lenguaie ablado; éste, para perpetuarse, kreó el lenguaje eskrito. Pero la eskritura, para yegar a la forma en ke oi la konosemos, atrabesó por largísimos periodos en ke susesibamente fue figuratiba, ideográfika, simbólika, i, por fin, fonétika.

Este último karáakter presentaba el jeroglifismo ejipto kuando los fenisios, adaptándolo a sus propias nesesidades, lo yebaron a Gresia kon el nombre de alfabeto kadmeo, el ke a su bes adoptaron otros pueblos, entre ellos el ñomano.

Al disolberse este imperio, se desgajó el latín en tantos dialektos kuantas fueron las nasiones sojuzgadas.

Así nasió en España el ñomanse o kasteyano, eredando la ortografía del antiguo dominador.

Kombertido por su fuerza biolójika el umilde dialeto neolatino en idioma literario, bio jerminal en su seno un konflikto: la ortografía latina no enkua-draba, ñasionalmente, kon su fonétika, i el alfabeto adolestá de graves inkombenientes.

*Desde entonses se pronunsiaron por la ñeforma eminentes literatos, deskoyando entre los prekursores Elio Antonio de Nebrija (1444-1522), i a kien sigieron Mateo Alemán, Juan Lopes de Belasko, Gonsalo Koñeas i Bartolomé Jimenes Patón—para no sitar sino a los ke alude la Akademia española en su tratado de **ortografía** del año 1792.*

Traída la lengua kasteyana a la Amérika por medio de la konkista, los idiomas natibos perdieron su importansia, ñelegados o extingidos, pero no sin influensiar, en kalidad de ñeaktibos, a la lengua imperante.

*Esto, i siertas modalidades fonétikas importadas por españoles de abla no kastisa, determinaron el surjimimiento de la armoniosa i ñika **lengua ispano-amerikana**, usada en el día por sien miyones de indibiduos—según lo asienta la poetisa hilena Gabriela Mistral—, kontra dies miyones de kasteyanoparlantes; o komo dise **Dmitri Ivanovitch**, ex-profesor de kasteyano i literatura en el Instituto Nasional de Panamá: en una proporsión de oho a dos.*

I komo al nuevo Kontinente se le impuso asimis-

mo la ortografía española, el distansiamiento entre la moderna fonétika amerikana i la arkaika grafía iberoopeninsular adkirió las proporsiones de una montaña.

Debía, pues, Amérika anular el obstákulo por medio de un *řeajuste ortográfiko*, i así fue komo inisieron la *řebolución Melhor Okampo en Méjiko*, Gonsales Prada en el Perú, ets., ets., aunke sólo al maestro jaliskense Alberto M. BRAMBILA estaba *řeserbada la gloria de koronar el monumento de la Ā Reforma kon un sistema de ortografía fonétika řasional ispanoamerikana*, plasmado en sus notables obras: “Homofonología” i “Kartiya de ortografía řasional”.

Kon *eyas puso los simientos de la řasionalisación de todas las eskrituras*, puesto ke *prekonisa para kada una de éstas un gramatario* kompuesto de signos *fonétikos* (ke *řepresenten sonidos: řasón filósófika*), *simples* (ke una sola figura *řepresente un sonido: řasón ekonómika*), *direktos* (ke del mismo nombre del signo se desprenda el sonido ke *řepresente: řasón sikolójika*), e *imvariables* (ke antepuestos o pospuestos entre sí, su balor fonétiko no sufra alteración: *řasón pedagójika*).

Así pues, el maestro Brambila proklamó sus *briyantes teorías—ke oi se praktikan en dibersos países— el 9 de disiembre de 1928 en Los Kolomos, Guadalajara, Jalisko, Méjiko.*

Esta es, en síntesis, la historia de la grafía r̄asional, neografía u O. F. R̄. I. (ORTOGRAFIA FONETIKA R̄ASIONAL ISPANOAMERIKANA).

Guadalajara, septiembre de 1934.

AÑO VI DE LA O F R̄ I

Luis Paes Brohi.

*Sekretario Jeneral del
Grupo Sentral de Ortógrafos R̄ebolusionarios.*

HISPANAMERIKA ALFABETO:

a, b, h (elparolata *ĉ*), *d, e, f, g, i,*
j (elp. *ĥ*), *k, l, m, n, ñ*, (elp. *nj*), *o,*
p, r, ŝ (vibra-multobla *r*), *s, t, u,*
x (ks), *y*, (elp. *j*).

Jen la pro neutileco forigitaj literoj:

- c*, (elparolata foje *k*, foje *s*, kaj ankoraŭfoje kiel angla *th*).
- ch*, (elp. *ĉ*), anstataŭita de *h*.
- g*, en ĝia funkciado de *j* (elp. *ĥ*) antaŭ *e* kaj *i*.
- h*, (ĉiam muta); ĝia valoro laŭ racligita ortografio estas *ĉ*.
- ll*, anstataŭita de *y*.
- qu*, anstataŭita de *k*.
- r*, (vibra-multobla *r*), anstataŭita de *ŝ*.
- s*, (samsona kiel *b*, kiu anstataŭigis *ĝin*).
- u*, anstataŭita de *u*.
- x*, anstataŭita de *s*. Daŭrigota nur de hispanoj, kun elparolo de angla *th*.

Kompostado de JESUS AMAYA E.
Komposisión

ELEMENTOS DEL ESPERANTO

GRAMATARIO

a b c ĉ d e f g ĝ h ĥ i j ĵ k l m
n o p r s ŝ t u ŭ v z

Kada letra tiene un solo balor, i se pronunsia igual ke en ispanoamerikano, esepto:

c, komo *ts*; ĉ, komo *h*; ĝ, komo *dh*; h, lijeramente aspirada; ĥ, komo *j*; j, komo *y*; ĵ, komo la *j* francesa, semejante a la *y* de Puebla Méjiko, i de Arjentina, Uruguái, Ekuador i Paraguái; ŝ komo la *sh* inglesa o la *x* del antiguo mejikano; la v, labiodental; i la z, sumbada o añastrada, komo la *z* francesa. La ŭ, semibokal ke puede también yamarse *u konsonante*, sólo okuře junto a una bokal, i suena komo *u brebe*.

Nunka es asentuada la ŭ, pues forma diptongo. Tampoko la j, ke puede yamarse *i konsonante* por sonar komo *i brebe*.

Las bokales yeban el mismo nombre ke en nuestra lengua. Las letras řestantes tienen el de su sonido direkto, kon la terminasi3n sustantiba o:

a bo tso ho do e fo go dho jo jo i yo yo ko
lo mo no o po ro so sho to u u3 vo zo.

El asento t3niko ba siempre sobre la pen3ltima bokal; kada bokal kuenta por una s3laba.

Ya se dijo: tanto la j komo la ũ forman diptongo; por lo mismo no konstituyen s3laba; as3 asentuaremos: an'kaũ, bo'naj.

TERMINACIONES GRAMATIKALES

o, a, e.

Añadiendo una de estas letras a las palabras inkompletas ke forman el Bokabulario, tenemos řespektivamente sustantibo (terminado en o), adjetibo (en a), i adverbio (en e).

Ejemplos: la patr'o = el padre, patr'a = paternal, patr'e = paternalmente; feliĉ'o = felisidad, feliĉ'a = felís, feliĉ'e = felísmente; la parol'o = la palabra, parol'a = berbal, parol'e = berbalmente.

S3lo ai un artíkulo: la, para todos los j3neros i n3meros; el artíkulo indefinido no existe.

Las palabras *kompuestas* se forman uniendo los elementos, a kedar en primer término el *kalifikatibo*. Por eufonía se puede interkalar, según el *kas*o, la *bo-* *kal* o, a, e.

Ej.: *maten-manĝo* = desayuno; *or-ĉeno* = *kadena* de oro; *nokt-o-mezo* = *medianohe*; *ĝust-a-tempo* = *oportunamente*; *mult-e-kosta* = *karo*.

Las palabras internacionales por su *komún* uso, pasan al Esperanto sin más alteración *ke* la *ortografíko-gramatikal* *nesesaria*.

Ej.: *ortografi'o* = *ortografía*, *ortografi'a* = *ortográfiko*; *radi'o* = *radio*, *radi'e* = *por radio*.

KASOS, PREPOSICIONES, KOMPARATIBOS, PRONOMBRES

j, n.

Al final de una palabra, la *j* forma el plural; i la *n* el *akusatibo* (*komplemento direkto*).

Ej.: *la patro-j* = los padres; *bona-j domo-j* = *kasas* buenas; *mi vidas mia-n patro-n* = beo a mi padre; *mi aĉetas la bona-jn domo-jn* = yo *kompro* las *kasas* buenas.

En las frases *ke* indican *direksión* o *mobimiento*, se pone la terminación del *akusatibo*.

Ej.: ¿kie-n vi iras? = ¿a dónde vas? Meksiko-n = a Méjiko.

El jenitibo se indika kon la preposición de; el datibo kon al.

Ej.: de la patro = del padre; al la patro = al padre.

Las preposiciones tienen un uso fijo i determinado. Kuando el sentido de una frase no indika suficientemente kuál preposición usar, empléese je, ke es la apropiada.

Ej.: kun la patrino = kon la madre; sur la tablo = sobre la mesa; per aŭtobuso = en kamión; ridi je vivo = reírse de la vida.

Las preposiciones ke no indikan por sí solas direksión, al usarse en este sentido deben ir segidas del nombre en akusatibo (kon n).

Ej.: la birdo flugis sur la arbo-n = el pájaro voló al árbol.

El komparatibo se indika por pli = más (o malpli = menos); el superlatibo por plej = el más (o malplej = el menos).

Ej.: pli blanka ol neĝo = más blanco ke la niebe; la malplej lerta = el más torpe.

Los pronombres personales son:

Mi = yo; ci = tú (poko usado); li = él; ŝi = eya; ĝi = él, eya, eyo (neutro); ni = nosotros; vi = usted, vos, vosotros; ili = eyos, eyas; si = se (reflexibo); oni = se (indefinido).

Kon la adisi3n de la a adjetiba, los pronombres se buelben posesibos.

Ej.: li-a  apelo = su sombrero (de  el); ni-aj amikoj = nuestros amigos.

Usados como komplementos direktos toman la n del akusatibo.

Ej.: mia-n katon = a mi gato; ŝiaj-n filoj-n = a sus hijos (de eya).

NUMERALES

Los kardinales son siempre imvariables:

Unu = 1; du = 2; tri = 3; kvar = 4; kvin = 5; ses = 6; sep = 7; ok = 8; naŭ = 9; dek = 10; deku-nu = 11; dudek = 20; cent = 100; mil = 1000.

Desenas, sentenas, miyares, se forman por simple uni3n de los numerales.

Ej.: ok-mil kvin-cent tri-dek kvar = 8534.

Los ordinales se forman a adiendo a los kardinales la terminasi3n adjetibal a.

Ej.: unu-a = 1o; dudek kvin-a = 25o.

Los m ultiplos se forman kon obl agregado al numeral.

Ej.: kvar-obla = ku druple.

Los fraksionarios, agregando on al numeral.

Ej.: du-ono = medio; tri kvar-onoj = tres cuartos.

Los kolektivos, sufijando op al numeral.

Ej.: dekdu-ope = por docenas; ok-ope = de ocho en ocho.

Los distributivos, con la preposición po.

Ej.: po ses = a razón de seis; po naŭdek = a noventa cada uno.

Agregando la e adverbial a los kardinales, se indica el orden numeral.

Ej.: unu-e = primeramente; tri-e = en tercer lugar.

BERBOS I SUS TIEMPOS

Sólo ai una forma para kada tiempo de berbo, expresada por la terminasi3n, i no baría kon personas ni números.

-i, indika el infinitivo. Ej.: kant-i = cantar.

-as, el presente. Ej.: mi ir-as = yo voy; ni drink-as = nosotros bebemos.

-is, el pasado. Ej.: vi ir-is = Ud. fué, o Uds. fueron.

-os, el futuro. Ej.: li pag-os = él pagará; ili pren-os = ellos tomarán.

-us, el kondisional. Ej.: ŝi manĝ-us = ella comería; ili skrib-us = ellos (o ellas) escribirían.

-u, el imperatibo. Ej.: ven-u = ¡ben, benid!

Los partisipios aktibos terminan por:

-ant—el presente. Ej.: prezid-ant-o = el presidente aktual.

-int—el pasado. Ej.: prezid-int-o = el ex-presidente.

-ont—el futuro. Ej.: prezid-ont-o = el ke será presidente.

A estos partisipios se pone la terminación adverbial e para formar el jerundio. Ej.: skrib-ant-e = eskribiendo; skrib-int-e = abiendo eskrito; skrib-ont-e = abiendo de eskribir, o yendo a eskribir.

Los partisipios pasibos terminan por:

-at—el presente. Ej.: leg-at-a = leído aktualmente.

-it—el pasado. Ej.: aĉet-it-a = komprado.

-ot—el futuro. Ej.: drink-ot-a = ke se beberá.

De kualquier partisipio aktibo o pasibo puede formarse un sustantibo o un adjetibo, mediante agregar la o o la a final. Ej.:

La manĝ-ant-o = el ke está komiendo.

La vojaĝ-int-a filo = el ijo ke biajaba.

La kapt-ot-a birdo = el pájaro ke será kapturado.

Estu bonvenitaj = sed biembenidos.

Kon el berbo auxiliar esti (ser o estar)—nunka kon havi (aber o tener)—, se forman los tiempos kompuestos. Ej.:

Mi estas amata = soi amado, o me aman.

Ni estos skribintaj = abremos eskrito.

Ŝi estus laboranta = eya estaría trabajando.

Li estis dormonta = él abía de dormir, o iba a dormirse.

Vi estas batita = a usted le an pegado.

Ili estos kantontaj = eyos irán a kantar.

PREFIJOS

bo- indika parentesko por matrimonio. Ej.: patri-
no = madre, bo-patrino = suegra; frato = er-
mano, bo-fratino = kuñada.

ek- indika aksión inisial o momentánea. Ej.: krii
= gritar, ek-krii = esklarar; plori = yorar,
ek-plori = ponerse a yorar.

ge- es kolektibo abarkando ambos sexes. Ej.: pa-
tro = padre, ge-patroj = padre i madre; on-
klo = tio, ge-onkloj = tío i tía.

mal- se usa para dar una idea kontraria. Ej.: ri-
ĉa = riko, mal-rĉa = pobre.

mis- signifika mal. Ej.: edziĝo = kasamiento, mis-
edziĝi = mal-kasar; mis-aŭdi = mal-oír.

re- indika ripetisió. Ej.: veni = benir, re-ve-
ni = ĉegresar; brili = briyar, re-brili = ĉeflejar.

retro- signífika ir asia atrás. Ej.: retro-iri = debol-berse, retro-gresi = retroseder.

SUFIJOS

-ad—señala durasi3n. Ej.: parolo = palabra, parol-ado = diskurso; rigardi = mirar, rigard-adi = kontemplar.

-aĵ—expresa kualidad konkreta. Ej.: mola = blando, mol-aĵo = pulpa, kosa blanda; infano = ni3o, infan-aĵo = ni3ada.

-an—indika partidario, abitante, miembro. Ej.: Meksiko = M3jiko, meksik-an-o = mejikano.

-ar—signífika konjunto. Ej.: vorto = palabra, vort-aro = diksionario o řuni3n de palabras; roz-o = řosa, roz-aro = ĝirnalda.

-ĉj—es afektibo para nombres maskulinos. Ej.: Jozefo = Jos3, Jo-ĉjo = Pepe.

-ebl—indika posibilidad. Ej.: vidi = ber, vid-ebla = bisible; rompi = řomper, romp-ebla = fr3jil.

-ec—expresa una kualidad abstrakta. Ej.: malriĉa = pobre, malriĉ-eco = pobresa.

-eg—indika aumentatibo, lo mayor. Ej.: varma = kaliente, varm-ega = abrasador; ŝtono = piedra, ŝton-ego = pe3asko.

- ej—señala lugar donde. Ej.: lerni = aprender, lern-ejo = donde se aprende (eskuela); labori = trabajar, labor-ejo = tayer.
- em—signifika tendensia, inklinaŝion, kostumbre. Ej.: kredi = kreer, kred-ema = krédulo; babili = harlar, babil-ema = lokuás.
- end—indika lo ke se debe aser. Ej.: studi = estudiar, stud-enda = ke debe estudiarse; agi = aktuar, ag-enda = ke debe aserse.
- er—expresa elemento, unidad. Ej.: mono = dinero, mon-ero = moneda; fajro = fuego, fajr-ero = hispa.
- estr—kiere desir prinsipal, jefe. Ej.: ŝipo = buke, ŝip-estro = el kapitán o jefe del buke; regno = estado o país, regn-estro = el gobernante o jefe.
- et—signifika diminutibo. Ej.: tablo = mesa, tabl-eto = mesita; ridi = reír, rid-eti = sonreír.
- id—es desendiente. Ej.: koko = gayo, kok-ido = poyo; bovo = toro, bov-ido = beseño.
- ig—bale por aser. Ej.: morti = morir, mort-igi = aser morir, o matar; scii = saber, sci-igi = informar, o aser saber.
- iĝ—indika aserse, bolberse. Ej.: ruĝa = rojo, ruĝ-iĝi = enrojarse; seka = seco, sek-iĝi = sekarse.

- il—signifika instrumento. Ej.: tranĉi = cortar, tranĉ-ilo = kuhiyo; kudri = koser, kudr-ilo = aguja.
- ind—señala dignidad. Ej.: admiri = admirar, admir-inda = digno de admiración, o admirable; legi = leer, leg-inda = digno de leerse.
- ing—es el estuho donde se introduce lo ke la palabra ĉadikal indika. Ej.: kandel = bela, kandel-ingo = kandelero; fingro = dedo, fingro-ringo = anuyo.
- ist—indika profesión. Ej.: ŝuo = sapato, ŝu-isto = sapatero; maro = mar, mar-isto = marinero.
- nj—afektibo para nombres femeninos. Ej.: Mario = María, Mari-njo = Maruka o Marikita.
- uj—expresa kontinente para sustansia o konjunto. Ej.: inko = tinta, ink-ujo = tintero; mono = dinero, mon-ujo = portamoneda.
- ul—signifika personifikación de una kualidad. Ej.: malsana = enfermo (adj), malsan-ulo = un enfermo; bela = beyo, bel-ulino = una mujer beya.
- um—sufijo indeterminado, ke desempeña papel semejante a la preposición je. Ej.: mano = mano, man-umi = manejar; vento = biento, vent-umi = abanikar.

LA PRAKTIKA

Sólo para fasilidad de komprensión por los prinsipiantes, se eskriben separados los elementos de una palabra; pero debe ir unido todo lo ke expresa una idea: una o más řadikales, afijos i terminasi3n.

Terminaciones, prefijos i sufijos, se aprenden pronto; son fásilmente řekonosibles en las palabras kompuestas, i eliminándolos sólo falta enkontrar el significado de la řadikal, ke en muhos kasos nos es familiar. Examinemos algunas palabras:

MAL-FORT-EC-O. Mal = lo kontrario de lo ke le siges; fort = fuerte; ec = kualidad abstrakta; o = sustantibo. Forteco = fuersa, Malforteco = debilidad.

HOM-LEV-IL-O. Hom = ombre; lev = lebankar; il = instrumento; o = sustantibo. Homlevilo = asensor.

FACIL-IG-I. Facil = fásil; ig = aser; i = infinitibo. Faciligis = fasilitar.

El Bokabulario ke siges, kompletamente aktual, kon más de 4,250 řadikales, abarka todo. Komprensede los elementos de la antigua Ĉefeĉ Ŝlosilo más infinidad de expresiones de la postgeña, abiendo utilizado el Vortaro de Kabe i el Plena Vortaro de Esperanto editado por la Sennacieca Asocio Tutmonda, de París; i

también kontiene los prinsipales nombres abrebiados de institusiones esperantistas como UEA, SAT, etc., kon expresión del respektivo domisilio.

Se enkontrarán algunas palabras sin apóstrofo: son konjunsiones, adverbios o partikulas, ke pueden usarse por sí solas, es desir, sin agregarles terminaciones gramatikales, para expresar tal o kual idea.

EJERSISIO BILINGUE

Meksiko, la plej norda hispan-lingva lando amerikana, estas ideala por turismo: pro ĝia klimato ĉiam milda, pro ĝiaj belaj naturoj naturaj ĉiam allogaj, pro ĝia historio ĉiam interesa, kaj pro ĝia malnova kvankam moderna ĉefurbo. Permeso por eniradi turisme estas facile akirebla.

Sin turni al

Méjiko, el país hispanoparlante más al Norte de América, es ideal para el turismo: por su clima siempre suave, por sus bellezas naturales siempre atractivas, por su historia siempre interesante, y por su antigua aunque moderna capital. Permiso para entrar como turista es fácilmente adquirible.

Dirijirse a

DEPARTAMENTO DE TURISMO
MEJIKO, D. F., MEKSIKO.

ABREBIATURAS

adb	adberbio	kím	kímika
adj	adjetibo	konj	konjunsión
akad	akadémiko	mar	marítimo
anat	anatomía	med	medisina
arit	aritmétika	mek	mekánika
ark	arkitektura	merk	merkantil
art	arte	mil	militar
bot	botánika	min	mineralojía
ekl	eklesiástiko	mús	músika
elek	elektrisidad	ópt	óptika
ent	entomolojía	orni	ornitolojía
etn	etnolojía	pat	patolojía
fin	finansas	pref	prefijo
fot	fotografía	prep	preposición
gram	gramátika	pres	presente
in	nombre eho de inisiales	pron	pronombre
ind	indefinido	soo	soolojía
intr	intransitibo	řel	řeliji3n
jeog	jeografía	sust	sustantibo
jeol	jeolojía	t	terminasi3n
jeom	jeometría	tea	teatro
jur	jurídiko	tip	tipografía
		top	topografía
		tr	transitibo.

BOKABULARIO

A

-a t adjetiba

abat' (l) abad

abel' abeja

abi' abeto

aboc' alfabeto

abomen' abominar

abon' abonarse a

absolutism' gobierno ab-
solutista

abstin' abstenerse

abstrakt' abstraer

acer' arse (bot)

acid' ácido

aĉet' komprar

-ad' aksió duradera

adapt' ajustar

adiaŭ adiós

adici' sumar

ADLEL (in) Asocio por
Disvastigo de Laborist-
tendenco Esperanta
Literaturo (SAT), Pa-
rizo.

admir' admirar

admon' akonsejar

adoleskaĝ' adolesensia

ador' adorar

adrenalin' astrinjente
emostátiko

adres' direksió

(1) Todas las palabras son graves. No ai asiento eskrito; el apóstrofo se usa aki para figurarlo así komo para indikar la falta del elemento final ke define gramatikalmente las palabras. Las no apostrofadas pueden usarse sin agregarles terminasió.

adult' ser adúltero
advokat' lisenziado
AELA (in) Asocio de
Esperantistaj Libro-
Amikoj, Budapest.
aer' aire
aeroplan' abión
afabl' ser afable
afekei' enfermedad, emo-
afekt' afektar (sión)
afer' asunto
afiŝ' kartel (abiso)
aflikt' aflijir
afrank' frankear
ag' obrar
agac' destemplar dientes
agav' magéi
agavvin' pulke
agent' ajente
agit' ajitar
agnosk' ŝekonoser
agord' afinar
agrabl' agradable
aĝ' edad
aĝi' ajio
aĝiot' espekular
ajl' ajo

ajn kualaiera (kiu ajn
= kienkiera)
aj' kualedad konkreta
akapar' akaparar
akar' ákaro (ent)
akcel' aselerar
akcent' asento
akcept' aseptar
akcesor' sekundario
akei' bono (fin)
akeiz' alkabala
akir' adkirir
aklam' akllamar
akn' grano (pat) (tar
akomod' ajustar, adap-
akompan' akompañar
akord' konkordar
akr' agudo
akredit' akreditar
akrid' langosta
aks' eje
aktual' aktual
akumul' akaparar
akumulator' akumulator
akurat' puntual
akuŝ' partear
akut' agudo
akuz' akusar

akv' agua	ambasador' embajador
akvafort' grabado al ási-	ambaŭ ambos
akvarel' akuarela (do	ambos' yunke
al a, asia	ambr' ámbar
al' ala (ark)	amel' almidón
alaŭd' alondra	amend' enmendar
album' album	anfor' ánfora
ale' kaye de jardín	amik' amigo
alen' alesna	amnesti' amnistía
alfabet' gramatario	amortiz' amortisar
ali' otro	ampleks' extensión
aliĝ' inskribirse	amput' amputar
aliland-an' extranjero	amuz' dibertir
alk' alse (soo)	an' miembro de
alkal' óksido metáliko	analiz' analizar
almenaŭ al menos	ananas' piña
almoz' limosna	anas' pato
alu' aliso, alno (bot)	anĉov' anhoa
alopeci' kalbisie	aneks' anexar
alt' alto	angl' inglés
altern' alternar	angul' ángulo
alud' aludir	anĝel' ánjel
alumet' fósforo	anim' alma
alun' alumbre	ankaŭ también
am' amar	ankoraŭ todavía
amar' amargo	ankr' ankla
amas' multitud (letante	anone' anunsiar
amator' koleksionista, di-	ans' aldaba

anser' ánsar	arbitr' arbitrario
anstataũ en lugar de	arbitraci' arbitraje
-ant' el ke	arê' arko (mús)
antaũ ante	ard' arder
antaũen asia adelante	ardez' pisaña
anten' antena	are' área
antikv' antiguo	aren' lugar de luha
antisemit' antijudío	areșt' aňestar
apaç' apahe (bago)	argentin' arjentino
apart' aparte	argil' baňo
aparten' perteneser	arĝent' plata
apenaũ apenas	ariergard' řetaguardia
apendic' apéndise	aristokrati' aristokrasia
aper' apareser	ark' arko (jeom)
apert' abrir	arkiv' arhibo
aplomb' aplomo	arm' armar
apog' apoyar	armatur' armadura
aposterior' basado en	arme' ejérsito
apotek' botika (chos)	arog' exigir
April' Abril	art' arte
aprior' basado en teoría	artez' poso artesiano
aprob' aprobar	artifik' artificio
apud junto a	artik' artikulasi3n
ar' řeuni3n de	artikl' merkansía
arab' árabe	artikol' artikulo
arane' araña	artileri' artiyería
aranĝ' aňeglar, ordenar	artrit' artritis
arb' árbol	-as pres. de berbo

asekur' asegurar (kontra
 aseps' asepsia daño)
 asert' afirmar
 asign' asignar
 asiz' jurado
 asoci' asosiasión
 asparag' espáñago
 aspekt' pareser
 aspirin' aspirina
 astin' asma
 -at' pasibo pres.
 atak' atakar
 atene' atentar
 atend' aguardar
 atent' atender
 atest' sertifikar
 ating' alkansar
 atribu' asignar, atribuir
 aũ o (konj)
 aũd' oir
 aũdae' atreberse
 Aũgust' Agosto
 aũskult' eskuhar
 nũstr' austriako
 aũtarki' auto-gobierno
 aũtobus' kamión
 aũtodafe' auto de fe (in-
 kisisión)

autoritat' poder, influen-
 Aũtun' Otoño (sia
 av' abuelo
 avangard' banguardia
 avantag' bentaja
 avar' abaro
 aven' abena
 avenu' abenida
 avert' adbertir
 aviad' abiasión
 avid' ábido, borás
 aviz' abisar
 avokat' abogado
 azen' asno

B

babel' harlar
 babuš' babuha
 bak' ornear
 bal' baile
 bala' bañer
 balanc' balansear
 balast' balastre
 baldaũ pronto
 balen' bayena

balg' fueye
balot' botar
balustr' kolumnita
ban' bañar
banan' plátano
band' orda, banda
bandag' benda
bank' banko (fin)
banked' bankete
bankier' bankero
bapt' bautisar
bar' obstruir
barak' bařaka
barakt' forsejear
barb' barba
barbir' barbero
barê' sopa řusa
barel' bařil
bareliet' bajořeliebe
barikad' bařikada
basen' fuente
bask' faldón
bastion' bastión
baston' bastón
bat' golpear
batal' batayar
batalion' batayón
bateri' batería

baz' base
bazar' basar
bed' prado
bedaŭr' lamentar
bedaŭrind' por desgrasia
bek' piko (orni)
bel' beyo
beladon' beyadona
beletr' beyas letras
belg' belga (etn) franko
de Běljika (fin)
ben' bendesir
hend' benda
benefic' řepresentasi3n
en probeho de
benk' asiento
ber' baya (bot)
beriber' beriberi (pat)
BES (in) Benson Espe-
ranto School, Newark,
N. J., Usono.
best' animal
beton' semento kon are-
na i graba
betul' abedul
bezon' nesesar
Bibli' Biblia
bien' bienes

bier' serbesa
bifstek' bistek
bigot' beato
bilanc' balanse
bilard' biyar
bild' imajen
bilet' boleto
bind' enkuadernar
binokl' gemelos
biokemi' biokímika
bird' pájaro
biret' biřete
biskvit' biskoho
blank' blanko
blanket' firma en blanko
BLEA (in) Brita Labo-
rista Esperanta Aso-
cio, London.
blek' balar
blenoragi' blenořajia
blind' siego
blok' bloke
blokad' blokeo
blond' řubio, guero
blow' soplar
blu' asul
bluf' fanfařonear
bluz' blusa

bo- parentesko por ma-
trimonio
boben' bobina
boj' ladrar
bojkot' boikotear
boks' boxear
bol' erbir
bolřevism' řejimen ko-
munista en U S S R des-
de 1917
bolřevist' bolhebiki
bolt' perno
bomb' bomba (mil)
bombard' bombardear
bombast' ablar ampulo-
bon' bueno (so)
bonřane' buena suerte
bor' agujerear
bord' oriya
bordel' burdel
border' orlar
bors' la Bolsa
bot' bota alta
botel' boteya
bov' buei
braĝ' brasa
brak' brazo
bran' salbado

branê' fama
brand' aguardiente
brasik' kol
brav' baliente
breê' breha
bred' kriar bestias
brens' frenos
brid' fienda
brigad' brigada
brik' ladriyo
bril' briyar
briliant' un briyante
brit' británico
broê' prendedor
brod' bordar
brog' eskaldar
brokant' haharear
bronz' bronse
bros' sepiyo
brošur' foyeto
brov' seja
bru' ruido
brul' arder
brun' moreno, prieto
brust' peho
bu' boya
bub' niño
buê' masakrar

bud' kaseta
Buda' Buda
buduar' tokador
buf' sapo
buġet' presupuesto
buk' ebiya
bul' bola
bulb' seboya
bulten' boletín
burd' sángano
burg' burgés (tar
burġon' botón (bot), bro-
burokrat' burókrata
burokrati' burokrasia
bust' busto
buš' boka
bušum' bosal
buter' mantekiya
butik' tienda
buton' botón

C

car' sar
ced' seder
cel' objetibo
celebr' festejar

celuloz' selulosa
cement' solidifikar, Ĥe-
mendar
cement' semento
cend' sentabo de dólár
cent sien (arit)
centav' sentabo de peso
cenzur' sensurar
ĈEOKI (in) Centra
Ekstremorienta Espe-
ranto Oficejo k Insti-
tuto, Semarang, Java.
cerb' serebro
cerbum' Ĥeflexionar
cereal' sereal
cert' sierto
cerv' sierbo
ceter' lo Ĥestante
ei tú
eifer' sifra
eigan' síngaro
eigar' sigañó, puro
eigared' sigañiyo
eign' sisne
eikatr' sikatrís
eikoni' sigueña
eikori' ahikoria
cili' seja

cinam' kanela
cindr' senisa
cionism' sionismo
cir' betún
cirkl' sírkulo
cirkul' sirkular
cirkuler' sirkular (merk)
cit' sitar, mensionar
citadel' siudadela
civit' siudad libre
civitan' siudadano
cizel' sinselar
col' pulgada

Ĉ

ĉagren' apenar
ĉambr' abitasión
ĉampan' hampaña
ĉampion' kampeón
ĉantaĝ' hantaje
ĉap' goño
ĉapel' sombrero
ĉapitr' kapítulo
ĉar porke
ĉarlatan' harlatán
ĉarm' enkantar

ĉarpent' karpintear
ĉas' ehar, persegir
ĉast' kasto
ĉe en, en kasa de
ĉef' prinsipal
ĉefepiskop' arsobispo
ĉek' heke
ĉel' selda
ĉemiz' kamisa
ĉen' kadena
ĉeriz' seresa
ĉerk' ataúd
ĉerp' sakar líkido
ĉes' sesar
ĉeval' kabayo
ĉi éste
ĉia kada
ĉial por todo motibo
ĉiam siempre
ĉie en todas partes
ĉiel de todos modos
ĉiel' sielo
ĉien a todas partes
ĉies de todos
ĉifon' arapo
ĉifr' klabe
ĉikan' hikanear
ĉin' de Hina

ĉio todo
ĉiom todo (arit)
ĉirkaŭ alĉededor
ĉiu kada
ĉiz' eskulpir
-ĉj' diminutibo afektibo
maskulino
ĉokolad' hokolate
ĉu interĉogato

D

da se usa por de, al ablar
de medida: litro da lak-
to = un litro de lehe
daktil' dátil
danc' bailar
dand' katrín
danĝer' peligro
dank' agradeser
dat' feña
daŭr' durar
de de
debet' débito
debitor' deudor
debut' debutar
dec' konforme a uso

Decembr' Disiembre
decid' desidir
deçifr' desifrar
dediç' dedikar
dedukt' dedusir
defend' defender
defi' desafiar
deficit' desfalko
deflaci' diminusi3n de
papel moneda
defraũd' defraudar
degel' deselarse
degener' dejenerar
degrad' degradar
dejoj' aser guardia
dek dies
dekan' dekanio
dekolt' eskotar
dekstr' diestra
deleg' delegar
delikat' fino, agradable
delikt' delito
demand' preguntar
demarš' jesi3n ofisial
dement' desmentir
demokrati' demokrasia
demonstr' probar
dens' denso

dent' diente
dental' dental (gram)
denunc' denunsiar
depend' depender
depeš' telegrama
depon' depositar
deput' delegar
des mientras: des pli mi
trinkas ju pli mi soifas
=mientras más bebo
más sed tengo
desegn' dibujar
desert' postre
despot' déspota
detal' detayar
detekt' deskubrir
detru' destruir
dev' deber
devi' desbiar
deviz' dibisa
dezert' desierto
dezir' desear
di' dios
diabl' diablo
diafan' diáfano
diagnoz' diagnóstiko
diboç' krápula
difekt' estropear

diferenc' distingir
difi'n' definir
difuz' difundir
dig' dike
digest' dijerir
dik' grueso
dikt' diktar
diktator' diktador
dilat' extender
diletant' afisionado
diligent' dilijente
dilu' diluir
dimanê' domingo
diocez' diósesis
dir' desir
direkt' dirijir
dis' des- o dis-: disdoni
= ñepartir
disêipl' disípulo
disert' disertar
disk' disko
diskont' deskontar
diskut' diskutir
disoci' disosiar
dispon' disponer
distanç' distansia
distil' destilar
disting' distingir

distr' distraer
distribu' distribuir
distrikt' distrito
diven' adibinar
divers' diberso
divid' dibidir
divizi' dibisión (mil)
dizert' desertar
do pues
dogan' dereho aduanal
dok' dike
doktor' doktor
dolar' dólar
dolê' dulce
dolor' doler
dom' kasa
domag' daño: domage
= ¡lástima!
domicil' domicilio
don' dar
donac' ñegalar
dorlot' mimar
dorm' dormir
dorn' espina
dors' espalda
dot' dote
doz' dosis
drag' dragar

drap' paño (tela)
 drapir' dekorar kon tela
 drast' drástiko
 draŝ' triyar
 drať' alambre
 dren' drenar
 dril' bañenar
 drink' beber
 dron' aogarse
 du dos
 dub' dudar
 dum mientras
 dumping' benta a menor
 presio en el exterior
 dun' médano (bajo
 dung' kontratar para tra-
 duplikat' duplikado
 dur' moneda española
 (sinko pesetas)
 duŝ' duha

E

-e t del adverbio
 EANA (in) Esperanto
 Asocio Nord Amerika,
 Washington.

eben' yano
 ebl' posible
 eble talbés, kisá
 ebon' ébano
 ebri' ebrio
 ebur' marfil
 ee' calidad abstrakta
 eĉ aŭn, asta
 edif' edifikante (buen
 ejemplo)
 eduk' edukar
 edz' esposo
 edziĝ' kasarse (ombre)
 edzin' esposa
 edziniĝ' kasarse (mujer)
 efekt' efekto
 efektiv' efektibo
 efemer' efímero
 efik' ser efikás
 efluv' eflubio
 eg' aumentar
 egal' igual
 eĥ' eko
 ej' lugar para, donde
 ek' aksión súbita o ke em-
 ekip' ekipar (piesa)
 Eklezi' la Iglesia
 ekran' pantaya

EKRELO (in) Eldon-
Kooperativo por Revo-
lucia Esperanta Litera-
turo, Moskvo k Ams-
terdam.

eks' ex-
eksces' exeso
ekscit' exitar
eksedziĝ' diborsiarse
eksiĝ' salirse de
ekskurs' eskursión
ekskuz' eskusar
ekspansi' expansión
eksped' expedir
eksplik' explikar
eksplođ' aser explosión
ekspluat' explotar
ekspon' exponer
eksport' exportar
ekster fuera de (prep)
ekster' exterior
eksterm' exterminar
ekstrem' extremo
ekvilibr' ekilibrar
ekzakt' esakto
ekzalt' exaltar
ekzamen' examinar
ekzekut' ejekutar

ekzempl' ejemplo
ekzempler' un ejemplar
ekzere' ejersitar
ekzil' destear
ekzist' existir
el de, de entre
elast' elástico
elĉerp' extraer
elekt' elejir
elekt' elektrisidad
element' elemento
elig' aser salir
elimin' eliminar
elit' la krema
elokvent' elokuente
elsend' radiar
elten' sostenerse
em' propenso a
emajl' esmalte
emansip' emansipar
embaras' obstakulo
embarg' embargar (mar)
emblem' emblema
embusk' emboskar
enfaz' énfasis
eminent' eminente
emoei' emosionar
en en

end' lo ke se debe: agen-	est' ser, estar
da = lo ke se debe aser	establ' estableser
energi' enerjía	estim' estimar
enket' enkuesta	esting' extingir
enkonduk' introdusir	estr' jefe de
entrepren' emprender	et' disminuir
entuziasm' entusiasmar	etaĝ' piso (ark)
en' abufirse	etend' extender
enavi' embidiar	eter' éter
episkop' obispo	etern' eterno
epok' époka	etiket' etiketa
elemento: monero =	etnografi' etnografía
una moneda	evaku' ebakuar
enar' eñar	evit' ebitar
ernien' armiño	evolu' ebolusionar
erpp' Ĥastriyar	evoluci' ebolusi6n
esept' eseptuar	
esenc' esensia	
eskort' eskoltar	
esper' esperar	
ESPERANTO (DR.) = el	
ke espera. Seud6nimo del	fab' aba
Dr. Sáménjof en su pri-	fabel' kuento
mer foyeto—1887 —, pa-	fabl' fábula
sando a ser el nombre de	fabrik' fabrikar
la Lengua Internasional.	facet' faseta
esplor' esplorar	facil' fásil
esprim' expresar	faden' ilo
	fajf' silbar

F

fujl' limar	fašism' fahismo, dikta-
fajr' fuego	dura antisosialista
fak' seksión	fašist' fahista
fakt' eho	fašk' fause
faktur' faktura	favor' faboreser
fa! kacr	faz' fase
falang' falanje	fazco' frijol
falé' segar	febr' fiebre
fald' plegar	Februar' Febrero
falk' alkón	feč' es, řesiduo
fals' falsear	feder' federar
fam' fama, řumores (se)	federaci' federaci3n
famili' familia (dise)	fekund' fekundo
fanatik' fanátiko	fel' piel kruda
fand' fundir	felič' felis
fanfar' fanfařia	felieton' foyetín
fanfaron' fanfařonear	felt' felpa
fantazi' fantasía	feminism' feminismo
fantom' fantasma	fend' ender
far' aser	fenestr' bentana
farb' pintura (kilado)	fenomen' fen3meno
farm' kultibar teřeno al-	F'EO (in) Federation
fars' farsa (tea)	Esperantiste Ouvri3re,
fart' estado de salud	Montreuil, France.
farun' arina	fer' ieřo, fieřo
fask' as, manojo	ferdek' kubierta de bar-
fason' moda	feri' bakaci3n (ko
fast' ayunar	ferm' seřar

fervor' ferbor
fest' festejar
festen' festín
fetiĉ' fetihe
feŭd' feudo
fiĵba! esklamasió n i pref.
despektibo
nĉ' nobio
sk' frakaso
f' fibra
' konfiar
ndel' fiel (adj)
fier' orguyoso
' igo
ei' fiksió n
s' fiĵar
' ijo
str' ombre sin ideales
ntatelist' kolekcionista de
t' timbres postales
m' pelikula
zof' filósofo
filozofi' filofosía
filtr' filtrar
fin' terminar
financ' finansa
fingr' dedo
firm' firme

firno' empresa komersial
fisk' tesoro pú bliko
fiŝ' peŝkado
Fizik' Físika
flag' bandera
flagr' desteyar
flakon' frasko
flam' flama
flanel' franela
flank' flanko
flar' oler (tr)
flat' adular
flav' amariyo
fleg' kuidar enfermos
flegm' impasibilidad
fleks' flexionar
FLE (in) Federacio de
Laboristoj Esperantistaj,
Antverpeno (Amberes).
flik' parhar
flirt' flirtear
flok' kopo
flor' flor
flos' balsear
flu' fluír
flug' bolar
flugil' ala (orni)

flustr' ablar bajo	forum' foro (jur)
flut' flauta	fos' kabar
foir' feria	fost' poste
foj' bes, okasi3n	frag' fresa
fojn' eno	fraj' desobe
fok' foka	frajt' expedir karga
fokus' foko (opt)	frak' frak
foli' oja	frakas' romper
folium' ojea	frakei' fraksi3n
folklor' las leyendas po- pulares (sas)	fram' marko
foment' aplikar kompre-	framason' mas3n
fon' fondo (de paisaje)	framb' frambuesa
fond' fundar	franc' frans3s
font' manantial	frand' golosinear
fontan' fuente	frap' golpear
for lejos, fuera	frat' ermano
forges' olbida	fraul' soltero
forĝ' forjar	fraz' frasc
fork' tenedor	frekvent' frekuentar
form' forma (ma)	fremd' extranjero
formal' relatibo a la for-	frenez' loko
format' dimensiones de	fresk' pintura mural
un libro	freŝ' fresko
formul' f3rmula	frez' fresar (mek).
forn' orno	fripon' simberguensa
fort' fuersa	frit' freir
fortik' konsistente	fromaĝ' keso
	front' el frente

frost' elar
 frot' frotar
 frim' temprano
 frukt' fruto
 fruktodon' fruktífero
 front' la frente
 fuz' tisis
 g'g' uír
 galm' relámpago
 gam' umo, fumar
 gand' fondo (de profundidad)
 ganebr' luto
 gamel' embudo
 gang' ongo
 gankei' funsionar
 gant' libra
 garioz' furioso
 garor' furor (moda)
 gas' trabajar mal de intento
 gat' pie (12 pulgadas)

G

gaj' alegre
 gajakol' guayakol
 gajn' ganar

gal' bilis
 galon' galón
 galoš' sapatos de ule
 gamaš' polaina
 gamb' pierna completa
 gangren' gangrena
 gant' guante
 gap' bobear
 garanti' garantizar
 garb' manojo
 gard' kuidar
 gargar' gargarisar
 garn' guarneser
 garnitur' ornamentar
 garnizon' guarnisión
 gas' gas
 gast' uésped
 gaz' gasa
 gazet' periódiko
 ge- pref. ambos sexos
 gelat' jelatina, jaletina
 gem' jema
 gener' jenerar
 general' jeneral (mil)
 generator' jenerador
 geni' jenio
 genr' jénero (espesie)
 gent' tribu

genu' ĥodiya
geografi' jeografia
german' alemán
gest' ademán
gicet' bentaniya
gigant' gigante
gild' gremio
gilotin' giyotina
gimnastik' ĵimnasia
gimnazi' liseo
gingiv' ensía
gips' yeso
girland' girnalda
gis' fundir
gitar' gitaĥa
glac' kristal
glaci' ielo
glad' planhar
glan' beyota
gland' glándula
glas' baso
glat' liso
glav' espada
GLEA (in) Germana
Laborista Esperanto
Asocio, Berlin.
glit' ĥesbalar
glitil' patín

glitum' patinar
glob' globo
glor' glorifikar
glos' glosa
glu' goma, engrudo
glut' enguyir
glute' nalga
goelet' goleta
gorĝ' garganta
graci' agrasiado
grad' grado
graf' konde
grafik' gráfiko
grajn' grano (semiya)
gramatik' gramátika
granat' granada (bot)
grand' grande
grandioz' grandioso
gras' grasa, gordo
grasigaĵ' estiĥkol, abono
grat' ĥaspar
gratifik' gratifikar
gratul' felisitar
grav' importante
graved' embarasada
gravit' grabitar
gravur' grabar
grek' griego

eeft' injertar
 eeg' ñebaño
 eeg' grano (gramíneas)
 egrenad' granada (mil)
 egrenal' granate
 egril' griyo
 egrimac' jesto
 egrimp' trepar
 egrine' ñehinar
 egriz' gris
 egros' groseya
 egrot' gruta
 egru' gruya
 egrumbl' gruñir
 egrund' tieña, piso
 egrunt' gruñir como puer-
 guan' guano (ko
 eguas' guahe (art)
 egulden' franko olandés
 eguñ' goma (musilago)
 egurd' calabasa
 egust' sabor
 egustum' saborear
 egut' gota (edukando
 eguvern' gobernar a un
 egvardi' guardia
 egvajul' guayule
 egrvid' giar

Ĝ

ĝarden' jardín
 ĝazband' yasband (mús)
 ĝem' jemir
 ĝemel' jemelo, kuate
 ĝen' molestar tado)
 ĝendarm' polisía (mon-
 ĝeneral' jeneral (adj)
 ĝentil' kortés
 ĝerm' jermen
 ĝi' eyo (pron. neutro)
 ĝib' jiba
 ĝin' jinebra (bino)
 ĝir' jirar (fin)
 ĝiraf' jirafa
 ĝis' asta (prep)
 ĝoj' alegrarse
 ĝu' gosar
 ĝust' justo

II

ha! já!
 hajl' graniso
 hak' aha
 hal' merkado, jol

haladz' apestar
halebard' alabarda
halo' alo
halt' detenerse
haltig' parar
haltigŝu' sapata
halucin' alusinar
hamak' amaka
har' kabeyo
hareg' serda
hard' templar
harditec' temple
haring' arenke
harmoni' armonía
harp' arpa
harpun' arpón
haŭt' kutis
hav' aber, tener
haven' puerto
hazard' kasualidad
heder' iedra
hejm' ogar
hejt' kalentar
hektar' ektárea
hel' luminoso
helic' élise
helium' elio
help' ayudar

hemoragi' emofajia
hemoroid' almořana
hepat' ígado
herb' ierba, yerba
hered' credar
herez' crejía
hermet' ermétiko
herni' ernia
hero' éroe
herold' eraldo
HESL (in) Hungria Es-
perantista Societo La-
borista, Budapest.
hetajr' prostituta
hezit' basilar
hieraŭ ayer
higien' ijiene
hinn' imno
hind' indú
hing' gosne
hipnot' ipnotismo
hispan' español
hipokrit' ipókrita
hirt' irsuto
hirund' golondrina
histeri' isteria
histori' istoria
ho! jó!

hodiaŭ oi
hok' ganho
hola! jola!
holandan' olandés
hom' sér umano
homaranism' amor fra-
ternal para todos
homonim' omónimo
honest' onerable
honor' onĉar (serbisio
honorari' presio de un
hont' berguensa
hor' ora
hord' orda
horde' sebada
horizont' orisonte
horloĝ' ĉeloj
hospital' ospital
hotel' otel
huf' pesuña
hum' umus
human' umanitario
humer' úmero
humil' umilde
humor' umor
hund' peĉo
hura! juĉa!
hurl' ulular

Ĥ

ĥameleon' kamaleón
ĥaos' kaos
Ĥemi' Kímika
ĥimer' kimera
ĥirurg' sirujano
Ĥirurgi' Sirujía
ĥoler' kólera morbo
ĥor' koro

I

-i t del infinitibo
ia algún-o-a
ial por alguna ĉasón
IALA (in) Internation-
al Auxiliary Language
Association, New York.
iam en algún tiempo
IAREV (in) Internacia
Asocio de Revoluciaj
Esperanto Verkist-
oj, Saint Maxemin,
(France) k Moskvo.

ICK (in) Internacia
Centra Komitato
(UEA), Ĝenevo.

id' desendiente
ide' idea
ideal' ideal
ident' idéntiko
idili' idilio
idiom' idioma
idiot' idiota
idol' ídolo
ie en algún lugar
iel de algún modo
ien asia algún lugar
ies de algien
ig' aser
ignor' ignorar
igvan' iguana
ig' aserse
ikon' pintura sagrada
ikter' ikterisia
il' instrumento
ILEPTO (in) Interna-
cia Ligo de la Esperan-
tista Poŝt- k Telegraf-
Oficistaro, Parizo.
ili eyas, eyos
ilumin' iluminar

ilustr' ilustrar
iluzi' ilusión
imag' imaginar
imit' imitar
imper' imperio
impet' aŭojarse
implic' implikar
implik' entorpeser
impon' imponer
import' importar
impost' impuesto
impoz' imponer (tip)
impres' impresionar
improviz' improbisar
impuls' impulso
imput' imputar
imun' inmune
in' femenino
inaŭgur' inaugurar
incident' insidente
incit' asusar
ind' digno
indeks' índise
indian' piel-ŝoja
indiferent' indiferente
indig' asul oskuro
indign' indignar
indiĝen' natibo

indik' indikar	inkandesk' inkandeser
indikator' indikador	inklin' inklinar
individu' indibiduo	inkluziv' inklusibe
indj' indio (aborijen de Amérika)	inkognit' inkógnito
indukt' indusir	inkrust' inkrustar
indulg' ser induljente	inkub' diablo, pesadiya
industri' industria	Inkvizici' Inkisisión
inert' inerte	inokul' injertar, inokular
infan' niño	insekt' insekto
infanteri' infantería	insert' insertar
infekt' infektar	insid' insidir
infer' inferno	insign' enseña
infinít' infinito	insist' insistir
inflaci' exeso de papel moneda	inspekt' inspeksionar
inflam' inflamarse	inspir' inspirar
influ' influír	instal' instalar
inform' informar	instanc' instansia (jur)
infuz' preparar infusión	instig' instigar
ing' estuhe	instinkt' instinto
ingredienc' ingrediente	instituci' institusión
ingénier' injeniero	institut' instituto
inhal' inalar	instru' instruír
inic' inisiar (disiplina)	instrukci' órdenes
iniciat' komensar algo	insul' isla
injekt' inyektar	insult' insultar
ink' tinta	-int' el ke (pas)
	integr' kompleto
	integral' indibisible

inteligent' inteligente
intenc' intentar
intendant' intendente
intens' intenso
inter entre
interes' intereser
interez' interés (fin)
intermit' interŭmpir
intern' interior
internaciism' doktrina ke
konserba a kada naci6n
sus karakteristikas
interpelac' interpelaci6n
interpret' interpretar
intervju' entrebista
intest' intestino
intim' íntimo
intrig' intrigar
intuici' intuici6n
inund' inundar
invad' imbadir
invalid' imbáldo
invent' imbentar
inventar' imbentario
invers' imberso
invest' imbestir
invit' imbitar
io algo

iom un poko
IPE (in) Internacio de
Proletaj Esperantistoj,
Amsterdam k Moskvo.
IPK (in) Internacia
Proleta Kooperado,
Belglando, Germanujo
k Holando.
IPL (in) Internacia Po-
lica Ligo, Dresden.
ir' ir
irigac' iřigar
ironi' ironía
ISK (in) Internacio de
Socialista Kunbatalo,
Berlin.
islam' maometismo
ism' doktrina
ist' el ke profesa
istm' istmo
-it' pasibo pas.
ital' italiano
ITOO (in) Interligo
Tutmonda de Optikis-
toj k Okulistoj, Lon-
don.
iu algien
izol' aislar

J

-j t del plural
 ja en berdad
 jad' jade
 jaguar' jaguar
 jañt' yate
 jak' haketa
 jam ya
 Januar' Enero
 japan' japonés
 jar' año
 jard' yarda
 jasmén' jasmín
 jasp' jaspe
 je prep. komún o indefi-
 jen é aí (nida)
 jes sí
 Jesu', Jezu' Jesús
 jezuit' jesuita, ipókrita
 jid' yido, dialekto judío
 jod' yodo
 ju mientras: ju pli=
 mientras más
 jud' judío
 jug' yugo
 jug' jusgar
 juk' komesón

Juli' Julio
 jun' joben
 jung' unsir
 Juni' Junio
 junk' bejuko
 junkr' noble joben
 junt' juntura
 Jup' falda
 Jur' Dereho
 just' justo
 jut' yute
 juvel' joya

Ĵ

ĵak' lebita
 ĵaket' yaké
 ĵaluz' seloso
 ĵargon' jergón
 ĵaũd' jueves
 ĵet' aňojar
 ĵoke' yoki (ĵinete)
 ĵongl' jugar tirando ob-
 jetos al aire
 ĵur' jurar
 ĵurnal' periódiko diario
 ĵus aorita (apenas)

K

k (kaj) i (konj)
 kaban' kabaña
 kabaret' kabaret
 kabinet' gabinete
 kabl' kable
 kaĉ' papiya
 kadavr' kadáber
 kadenc' kadensia
 kadr' marko
 kaduk' kaduko
 kaf' kafé
 kaĝ' jaula
 kaj i (konj)
 kaj' malekón, andén
 kajer' kuaderno
 kajut' kamarote
 kaka' kakao
 kal' kayo
 kalcin' kalsinar
 kaldron' kaldero
 kalendar' kalendario
 kaleŝ' kaŝosa
 kalibr' kalibre
 kalik' kalis
 kalikot' kalikó
 kalk' kal

kalkan' talón
 kalkul' kalkular
 kalori' caloría
 kalson' kalsón
 kalumni' kalumniar
 kalv' kalbo
 kamarad' kamarada
 kamaril' kamariya
 kambi' letra de cambio
 kamel' kameyo
 kamer' kámara, cuarto
 kamfor' alkanfor
 kamizol' kamisola
 kamomil' mansaniya
 kamp' kampo
 kampanj' kampaña
 kampanil' kampanario
 kampeĉ' palo de Kampe-
 kan' kaña (he)
 kanab' káñamo
 kanajl' kanaya
 kanal' kanal
 kanap' kanapé
 kanari' kanario
 kancelari' kansiyería
 kancelier' kansiyer
 kancer' kánser
 kandel' bela

kandidat'	kandidato	kapt'	kojer
kanibal'	kaníbal	kapuč'	kapuha
kanjon'	kañón (top)	kar'	karo, kerido
kankr'	kangrejo	karaben'	karabina
kanon'	kañón (mil)	karaf'	gañafa
kanon'	kanon	karakter'	karáker
kanonik'	kanónigo	karakteriz'	karakterisar
kanot'	kanoa	karambol'	karambola
kant'	kantar	karamel'	karamelo
kantat'	kantata	karapac'	karapaho
kantin'	kantina	karat'	kilate
kanton'	kantón	karavan'	karabana
kanvas'	kañamaso	karb'	karbón
kanzon'	kansión	karbon'	karbono
kap'	kabesa	karbunkl'	karbunklo
kapabl'	kapás	karcer'	kársel (pat)
kapacit'	kapasidad	kard'	kardo
kapel'	kapiya	kardan'	kardán (mek)
kapital'	kapital	kardinal'	kardenal
kapitan'	kapitán (mar)	kares'	akarisiar
kapitel'	kapitel	karg'	karga (mar)
kapitulac'	kapitular	karier'	profesión
kaporal'	kabo (mil)	karikatur'	karikatura
kapr'	kabra	karit (at)'	karidad
kapric'	kapriho	karmin'	karmín
kapriol'	kabriola	karn'	karne
kapstan'	kabrestante	karnaval'	karnabal
kapsul'	kápsula	karot'	sanaoria

kart' tarjeta	(trust	katén' kadena
kartel' desafío, pakto,		katolik' katólíko
kartoĉ' kartuho		katun' estampado
karton' kartón		kaŭci' kausión
karusel' bolantín		kaŭĉuk' kauho (yas
kas' kaja (fin)		kaŭr' sentarse en kukli-
kasaci' kasasión		kaŭstik' káustiko
kaset' kaseta (fot)		kaŭteriz' kauterisar
kask' kasko (mil)		kaŭz' kausa
kaskad' kaskada		kav' eskabar
kast' kasta		kavaleri' kabayería (mil)
kastanjet' kastañuela		kavalir' kabayero
kastel' kastiyo		kavalkad' kabalgata
kastor' kastor		kavern' kaberna
kastr' kastrar		kaz' kaso (gram)
kaŝ' eskonder		kaze' keso
kaŝtan' kastaña		kazemat' kasamata
kat' gato		kazern' kuartel
katafalk' katafalko		kazin' kasino
katalog' katálogo		kdo (kamarado) kama-
kataplasm' kataplasma		ke ke (rada
katar' kataño		kegl' bolihe
katarakt' katarata (ópt)		kejl' kuña
katastrof' katástrofe		kel' sótano, bodega
katedral' katedral		kelk' algo, algún
kategori' kategoría		kelner' mesero
kateĥism' katesismo		kep' kahuha
kateĥiz' katekisar		kern' uesto de fruto

kest'	kajón	klarvidad'	klaribidensia
kia	ke	klas'	klase
kial	porke	klasifik'	klasifikar
kiam	kuando	klaŭz'	kláusula
kie	donde	klav'	tekla
kiel	komo	kler'	instruído
kien	a donde	klerik'	klérigo
kies	kuyo	klerikal'	klerikal
kil'	kiya	klient'	kliente
kilogram'	kilo	klimat'	klima
kin'	kina	klin'	inklinar
kinematograf'	sine	kling'	oja de metal (na- baja, espada)
kinin'	kinina	klínik'	klínika
kio	ké	klister'	labatiba
kiom	kuanto	kliš'	klihé
kiras'	korasa	kloak'	kloaka
kirl'	batir	klopod'	afanarse
kirŝ'	bino de seresa	kloroz'	klorosis
kis'	besar	kloŝ'	kampana (kubierta)
kitel'	blusa larga, bata	klub'	klub
kiu	kien	kluk'	kakarear
klaĉ'	hisme	kluz'	esklusa
klaf't'	metro ĉuso (1.95m)	knab'	muhaho
klak'	haskar	knar'	ĉehinar
klan'	klan	kned'	amasar
klap'	bálbula	koalici'	koalisió'n
klar'	klaro	koĉer'	kohero
klarion'	klarín		

koincid' koinsidir
kojn' kuña
kok' gayo
kokain' kokaína
kokard' eskarapela
koket' koketa
kokluŝ' tos ferina
kokon' kapuyo
kokos' koko
kokr' engañar al kónyuje
koks' kadera
kol' kueyo (anat)
kolb' kulata
kolbas' salhiha
koleg' kolega
kolegi' kolejio
kolekt' kolektar
kolektiv' kolektibo
koler' enojarse
kolier' koyar
kolizi' hokar (Sobiet)
kolhoz' granja kolektiba
koljung' unsir
kolomb' paloma
kolon' kolumna
kolonel' koronel
koloni' kolonia
kolor' kolor

kolos' koloso
kolostr' kalostro
kolport' andar bendiendo
kolum' kueyo (řopa)
koluzi' paktar
kom' koma
koma' estado de koma
komand' komandar
komandit' komandita
komandor' komandante
komb' peinar
kombin' combinar
komedi' komedia
komene' komensar
koment' komentar
komere' komersiar
komet' kometa
komfort' komodidad
komik' kómiko
komisar' komisionado
komisi' komisionar
komision' komisi6n
komisur' komisura
komitat' komité
komiz' empleado
komod' k6moda
kompani' kompańía
kompar' komparar

Komparti' Partido Ko-	komut' konektar (mek)
munista (URSS)	kon' konoser
kompas' brújula	koncept' konsepto
kompat' kompadecer	koncern' konsernir
kompens' kompensar	koncert' konsierto
kompetent' kapás	koncesi' konsesión
kompil' kompilar	konciz' konsiso
kompleks' komplejo	kondamn' kondenar
komplet' kompleto	kondiĉ' kondisión
kompletig' kompletar	kondolene' kondolerse
komplez' komplaser	konduk' konduzir
komplik' komplikar	konduť' konduzirse
kompliment' felisitar	koneks' konexo
komplot' komplot	konekt' konektar
kompon' komponer (mús)	konfederaci' konfederar
kompost' parar tipo	konfeksi' ĥopa eĥa
kompren' komprender	konferenc' konferensia
kompres' kompresa (med)	(asamblea)
kompromis' kompromiso	konfes' konfesar
kompromit' poner en	konfid' konfiar
řiesgo	konfidenc' konfiar sekre-
komsomol' union jubenil	konfirm' konfirmar (tos
komunista (URSS)	konfisk' konfiskar
komun' komún	konflikt' konflikto
komunik' komunikar	konform' konformar
komunism' doktrina po-	konfuz' konfundir
lítiko-sosial basada en la	kongest' konjestión
komunidad de bienes	kongregaci' kongregasión

kongres'	kongreso	konsol'	konsolar
kongru'	ser kongruente	konsonant'	konsonante
konjak'	koñak	konspir'	konspirar
konjekt'	konjeturar	konstant'	konstante
konjug'	konjugar	konstat'	aser konstar
konjunkei'	konjunción	konstern'	konsternar
konk'	konha	konstip'	estreñir
konkav'	kónkabo	konstituci'	konstitución
konker'	konkistar	konstru'	konstruir
konklav'	kónklabe	konsul'	kónsul
konklud'	dedusir	konsult'	konsultar
konkord'	konkordia	konsum'	konsumir
konkordat'	konkordato	kont'	kuenta
konkret'	konkreto	kontakt'	kontakto
konkubin'	konkubina	kontant'	al kontado
konkur'	kompetir (apostando)	kontent'	kontento
konkurenc'	kompetensia	kontest'	řebatir
konkurs'	konkurso	kontinent'	kontinente
konsei'	estar konsiente	kontingent'	kontinjente
konscienc'	konsiensia	kontinu'	kontinuo
konsekr'	konsagrar	kontor'	despaho (do
konsekvenc'	konsekuen-	kontraband'	kontraban-
konsent'	konsentir (sia	kontrabas'	biolón, kon-
konserv'	konserbar		trabajo (mirante
konservativ'	konserba-	kontradmiral'	kontral-
konsil'	akonsejar (dor	kontrakt'	kontratar
konsist'	konsistir	kontraktur'	kontraksión
		kontrast'	kontraste

kontraŭ kontra
kontraŭnom' antónimo
kontribu' kontribuir
kontribuci' tributo (mil)
kontrol' examinar
kontur' kontorno
kontuz' kontundir
konus' kono
konveks' kombexo
konven' kombenir
konvenci' kombensión
konvergĝ' komberjer
konversaci' kombersar
konvert' kombertir (en
opinió)

konvink' kombenser
konvulsi' kombulsión
konzern' trust
kooper' kooperar
kooperativ' kooperatiba
kopek' sentabo fuso
kopi' kopiar
kor' korasón
koral' koral
Koran' Korán
korb' kanasta
kord' kuerda (mús)
kordon' kordón

korekt' koŝejir
korespond' koŝesponder
koridor' koŝedor (ark)
korife' jefe (iróniko)
kork' korho
korn' kuerno
kornet' korneta
kornie' kornisa
korp' kuerpo
korporaci' korporasión
korpulent' korpulento
korpus' kuerpo de ejérsito
korpuskl' korpúskulo
korsar' korsario
korset' korsé
kort' koŝal
korupt' koŝomper
korv' kuerbo
korvet' korbeta
kosmetik' kosmétiko
kosmopolit' siudadano
mundial, umanista
kost' kostar
kostum' bestido
kot' lodo
koteri' klik, kamariya
kotiz' kotisarse
kotlet' kostiya asada

koton' algodón
 koturn' kodornís
 kov' inkubar
 kovert' sobre (sust)
 kovr' kubrir
 kozak' kosako (abitante
 de Sobieta Sudeste)
 KR (in) Konstanta Re-
 prezentaro de la Naciaj
 Societoj (UEA), Ĝene-
 krab' kangrejo (vo.
 kraĉ' eskupir
 krad' ŝeja
 krajon' lapis
 krak' krujir
 kramp' garfio
 krampí' kalambre
 kran' espita
 krani' kráneo
 krank' manubrio
 kravat' korbata
 kre' krear
 kred' kreer
 kredit' krédito
 kreditor' akreedor
 krem' krema
 krenel' almena
 kreol' krioyo

kreozot' kreosota
 krep' krepé
 krepusk' krepúskulo
 kres' kresón, beŝo
 kresk' kreser
 krest' kresta (orni)
 kret' greda
 kreten' kretino
 kreton' kretona
 krev' ŝebentar
 kri' gritar
 kribr' kribar, sernir
 krim' krimen
 kriminal' kriminal (jur)
 kripl' imbálido
 krisol' krisol
 krisp' krespo, hino
 Krist' Jesukristo
 kristal' kristal
 kristan' kristiano
 kristanaĉ' kristero
 Kristnask' Nabidad
 kriteri' kriterio
 kritik' kritikar
 kriz' krisis
 krizalid' krisálida
 kroĉ' kolgar, enganhar
 kroket' kriket (deporte)

krokodil'	kokodrilo	kuí'	kofia
krom	esepto, además	kugl'	bala
kromvirin'	a masia (segunda mujer)	kuir'	koser alimentos
kron'	korona	kuirej'	kosina
kronik'	krónika	kuk'	pastel
kronometr'	kronómetro	kukol'	kukliyo
krop'	buhe (kabel)	kukum'	pepino
krotal'	serpiente de cascroz'	kukurb'	kalabasa
kruc'	krus	kul'	moskito
kruĉ'	kántaro	kulvual'	pabeyón kontra los moskitos
krud'	krudo (prima)	kulak'	asendado ĥuso
krudmaterial'	materia	kuler'	kuhara
kruel'	kruel	kuli'	obrero hino
krup'	krup, difteria	kulmin'	kulminar
krupier'	empleado en casa de juego	kulp'	kulpa
krur'	pierna (baja)	kult'	kulto (ekl)
krust'	kostra	kultur'	kultibar
krut'	pendiente (top)	kumin'	komino
ksilograf'	grabar en madera	kun'	kon (prep)
ktp	(kaj tiel plu) etséte-	kun'	junto (adb)
kub'	kubo (ra)	kunaĵ'	konjunto
kubut'	kodo	kunig'	juntar
kudr'	koser kon aguja	kuniki'	konejo
kudril'	aguja	kunul'	kompañero
		kup'	bentosa
		kupl'	akoplar
		kupol'	kúpula

kupon' kupón
kubr' kobre
kuprist' kalderero
kur' koñer
kurac' kurar
kuracist' médiko
kuraĝ' balor
kurator' kurador
kurb' kurba
kurent' koñiente (elek)
kurier' koñeo (mensajero)
kurioz' notable
kurkuli' gorgojo
kurs' kurso
kurtaĝ' koñetaje
kurten' kortina
kurz' kambio (fin)
kusen' kojín
kusp' doblar o peinar a
kontrapelo
kuŝ' yaser
kutim' akostumbrar
kuv' pila, tina
kuz' primo
kvadrat' cuadrado
kvaker' kuákero
kvalifik' kalifikar
kvalit' kualidad

kvankam aunke
kvant' kantidad
kvar kuarto
kvaranten' kuarentena
kvare' kvarso
kvartal' kuartel, baño
kvartet' kuarteto
kvazaŭ komo si
kverel' kereya
kverk' ñoble
kviet' kieto
kvin sinko
kvit' a mano, saldado
kvitanc' ñesibo
kvorum' kuorum
kvot' kuota

L

l', la el, la, los, las
labial' labial (gram)
labirint' laberinto
labor' trabajar
laboratori' laboratorio
lac' kansado
lacert' lagarto
laĉ' laso, sinta

lad' ojalata
laf' laba (jeol)
lag' lago
lagun' laguna
laik' laiko
lak' laka
lake' lakayo
lakon' lakóniko
laks' diañea
lakt' lehe
laktoz' laktosa
laktuk' lehuga
lam' kojo
lama' lama budista (ekl)
lamen' lámína
lament' lamentar
lamp' lámpara
lan' lana
lanc' lansa
land' país
lang' lengua (anat)
lántern' linterna
lanug' plumón
lard' manteka, mehar
larg' anho
laring' larinje
larm' lágrima
larv' larba

las' dejar
last' último
lat' lata (madera)
latent' latente
latitud' latitud
latun' latón
laũ según
laũb' empañado
laũd' loar
laür' laurel
laüt' alto (sonido)
lav' labar
lavang' abalanha
lazur' azul cielo
LEA (in) Laborista Esperanta Asocio, Rotterdam.
lecion' leksiön
led' kuero
leg' leer
legat' embajador papal
legend' leyenda
legi' lejiön
legitim' lejitimar
legom' legumbre
legumen' fruto de baina
leg' lei
lek' lamer

lekoj' kátedra	licenciat' lisenziado
leksikon' bokabulario	lien' baso (anat)
lektor' profesor (eskuela superior)	lift' elebador
lens' lente	lig' ligar
lent' lenteja	lign' leña
leon' león	liken' liken
leopard' leopardo	likv' likido
lepor' liebre	likvid' likidar
lepr' lepra	likvor' likor
lern' aprender	lili' asusena
lernig' enseñar	liliput' pekeñísimo
lert' ábil	lim' límite
lesiv' leĵa	limak' karakol
letargi' letargo	limf' linfa
leter' karta	limonad' limonada
leutenant' teniente	limŝton' mojonera
lev' alzar	limtemp' plaso
levkoj' alelí	lin' lino
lez' lesionar	linĉ' linhar
li él	lingv' idioma
lian' bejuko	lini' línea
libel' libélula	link' linse
liber' libre	lintel' dintel
liberal' liberal	lip' labio
libr' libro	lir' lira
librotenad' kontabilidad	lirik' líriko
lice' liseo	list' lista
	lit' leho

litani' letanía
liter' letra
literatur' literatura
litografi' litografía
litro' litro
liturgi' liturgia
liut' laúd
liver' entregar
livre' libra
LK (in) Lingva Komit-
atano de UEA.
LLE (in) Laborista Li-
go Esperantista, Pra-
lob' lóbulo (ha.
log' atraer
logik' lójika
log' abitar
loĝi' palko, lojia
lojal' leal
lok' lugar
lokaliz' lokalisar
lokaŭt' paro patronal
lokomotiv' lokomotora
lokust' langosta
lombard' prestar sobre
prenda
long' largo
longitud' lonjitud

lord' lord
lorn' katalejo
lot' sortear
loteri' lotería
lotum' parselar
lotus' loto
lu' alkilar
lubrik' lubrikar
lud' jugar, tokar
luk' tragalús
luks' lujo
lukt' luhar
lul' afuyar
lum' lus
lumb' lomos
lumbrik' lombrís
lumen asia la lus
lun' luna
lunatik' lunátiko
lunĉ' lonhe
lund' lunes
lup' lobo
lupe' lupa
lupol' lúpulo
lustr' kandelabro ko'gan-
te, araña
lut' soldar, pegar
lutr' nutria

M

mac' pan ásimo	mal' lo kontrario
macer' maserar	malari' paludismo
maĉ' maskar	malcert' insertidumbre
maĉ' enkuentro deporti-	maleol' tobiyo
magazen' almasén (bo	malferm' abrir
magi' majia	malgraŭ apesar
magistr' maestro (de Uni-	malhel' oskuro (sioso
bersidad)	malic' intensional, mali-
magnet' imán	malkonfes' negar, feha-
magnez' magnesia	mallum' oskuridad (sar
mahagon' kaoba	malŝargĝ' deskargar
maiz' maís	malt' malta
Maj' Mayo	malv' malba
majest' majestuoso	man' pehos
major' mayor (mil)	Mamon' Mamón, la fi-
majstr' maestro (onor)	kesa personal
makadam' makadam	mamut' elefante jigan-
(pabimento)	man' mano (tesko
makaron' makaŝón	mana' maná
makiavel' makiabélíko	manat' manatí
makler' mediar (merk)	mandaren' mandarín
maksim' máxima (filo-	mandat' mandato
sofia)	mándibl' mandíbula
maksimum' máximo	mandolin' mandolina
makul' manĥa	manegĝ' edukar kabayos
makzel' mandíbula	mangĝ' komer
	mani' manía
	manier' manera

manifest' manifestar
manifestaci' manifesta-
manik' manga sión
manipul' manipular
manik' faltar
manometr' manómetro
manovr' maniobrar
mansard' buardiya
mantel' manto, kapa
mantil' mantiya
manufaktur' fábrica
grande
manum' manejar
manuskript' manuskrito
mar' mar
marabu' marabú
marasm' marasmo
març' pantano
marçand' řegatear
mard' martes
marĝen' marjen
marin' enkurtir
marionet' títere
mark' marka, timbre,
marko (fin)
markez' markesina
markiz' markés
marmelad' mermelada

marmor' mármol
marmot' marmota
marod' merodear
maroken' mařokín (kue-
ro o tela)
marš' marhar
maršal' mariskal
Mart' Marsó
martel' martiyo
martir' mártir
mas' masa
masaĝ' masaje
masiv' masiso
mask' máskara
mason' albañil
mast' mástil
mastodont' mastodonte
mastik' mastike
mastr' patrón
mastrumej' granja
maš' maya
mašin' mákina
mat' estera
maten' la mañana
mater' materia
material' material
matrac' kolhón
matric' matrís

matrikul' matrikula
matron' matrona
matur' maduro
mañzole' tumba lujosa
mebl' mueble
mecenat' mesenas
meĉ' meĉa
medal' medaya
medalion' medayón
medi' medio (ambiente)
Medicin' Medicina
medikament' medisina
medit' meditar
medium' médium
medol' médula
mefit' soñiyo
megafon' megáfono
meger' una furia
mekhanik' mekánika
mekhanism' mekanismo
mejil' miya
meksik' mejikano
mel' tejón
melankoli' melankolia
meleagr' guajolote
melk' ordĉnar
melodi' melodía
melodram' melodrama

melon' melón
mem mismo
membr' miembro
membran' membrana
memor' ñekordar
memorand' nota
memuar' memoria (akad)
menaĝeri' parke soolóji
menci' mensionar (k
mend' enkargar, pedir
mens' mente
mensog' mentir
ment' menta
menton' barbiya
mentor' mentor
menu' menú
mercer' bariyero
merg' sumerjir
meridian' meridiano
merin' boñego merino
merit' merescer (lisme
merkantilism' merkanti
merkat' kampo komersia
merkred' miérkoles
merl' mirlo
mes' misa
mesaĝ' mensaje, ñekado
Mesi' Mesías

et' poner
etafizik' metafísica
etal' metal
etalurgi' metalurjia
etamorfoz' metamorfo-
z' metátesis (sis)
etev' meteoro
eti' ofisio, profesión
etod' método
etr' metro
etrik' métrika
etropol' metrópoli
ev' gabiota
ez' enmedio
ezgrad' categoría me-
mezur' medir (dia
yo
asm' malolor
aũ' mayar
iel' miel
ien' talante
igdal' almendra
migr' migrar
ikad' emperador japo-
ikrob' mikrobio (nés
ikrofon' mikrófono
ikroskop' mikroskopio
iks' mesklar

mil mil
mild' afable, suave
mili' mijo
miliard' mil miyones
milic' milisia
miligram' miligramo
milimetr' milímetro
milion' miyón
milit' geñcar
mimik' mímika
mimoz' mimosa (bot)
min' mina
minac' amenasar
minaret' minarete
mineral' mineral
miniatur' miniatura
minimum' mínimo
ministeri' ministerio
ministr' ministro
minut' minuto
miop' miope
mir' admirarse
miraĝ' prodijio, miraje
mirakl' milagro
wirh' miŕa
miriad' gran kantidad
mirt' mirto
mis mal (pref)

misi' misión (ekl)
mister' misterio
mistifik' mistifikar
mistik' místico
mit' mito
mitologi' mitolojía
mizantrop' misántropo
mizer' miseria
mobiliz' mobilisar
mod' moda
model' modelo
moder' moderar
modern' moderno
modest' modesto
modif' modifikar
modl' moldear
modul' modular
mok' burlarse
mol' blando
mole' ñompeolas
molekul' molékula
molusk' molusko
moment' momento
mon' dinero
monad' mónada
monah' monje
monark' monarka
monarki' monarkía

monat' mes
monbilet' papel moneda
mond' mundo
mondeivitanee' kosmo-
politismo
moner' moneda
monogami' monogamia
monografi' monografía
monogram' monograma
monokl' monókulo
monolit' monolito
monolog' monólogo
monomani' monomanía
monoplan' monoplano
monopol' monopolio
monoteism' monoteísmo
monoton' monótono
monstr' monstruo
mont' monte
montr' mostrar
monument' monumento
mor' kostumbres
moral' moral
morbil' sarampión
mord' morder
morfin' morfina
morgaũ mañana (adb)
mort' morir

morter' mortero, meskia
mortig' matar
mosk' almiskle
moske' meskita
moskit' moskito
most' mosto
Mošt' Su Exelensia
mot' lema
motiv' motibo
motocikl' motosiklo
motor' motor
mov' mover, kambiar
mozaik' mosaiko
mucilag' goma
muel' moler
muf' mangito
muf' mufia
muĝ' mujir
muĝik' mujik, kampsino
fuso (despektibo)
muk' moko
mukoz' mukosa
mul' mula
muld' moldear
mult' muho
multiplik' multiplikar
mumi' momia
munici' munisión

munt' montar mákinas,
mur' muro (jemas)
murd' asesinar
murmur' murmurar
mus' fátón
musk' musgo
muskat' moskatel
musket' moskete
muskol' múskulo
muslin' muselina
mustard' mostasa
mustel' marta
muš' moska
mut' mudo
muz' musa
muze' museo
muzik' músika

N

-n t del akusatibo
nab' masa (de ñueda)
naei' nasión
naciism' política ke exa-
jera los derechos del natibo
nadir' punto inferior en
la esfera, opuesto a zenit'

nadl' aguja
 naft' nafta
 naĝ' nadar
 naiiv' injenuo
 najbar' besino
 najl' klabo
 najtingal' fwiseñor
 nap' nabo
 narcis' narsiso
 narkot' narkotisar
 narkotik' estupefasiente
 nas' banasta
 nask' aser naser
 naskiĝ' naser (intr)
 natur' naturalesa
 naŭ nuebe
 naŭz' náusea
 nav' nabe (ark)
 navigaci' nabegar
 naz' narís
 nazal' nasal (gram)
 ne no
 nebul' niebla
 neces' nesesarío
 nederlandan' olandés
 negativ' negatiba
 neglekt' deskuidar
 negliĝ' bata kasera

negoc' negosio
 negr' negro (etn)
 neĝ' niebe
 nek ni
 nekrolog' nekroloĵia
 nekropol' antiguo semen-
 terio subteřáneo
 nekropsi' autopsia
 nektar' néktar
 NEL (in) Norvega Es-
 peranta Ligo, Oslo.
 nenia ninguno
 nenial por ningún motivo
 neniam nunca
 nenie en ninguna parte
 neniel de ningún modo
 nenien a ningún lado
 nenies de nadie
 nenio nada
 neniom nada (arit)
 neniu nadie
 neografi' neografia
 neologism' palabra o fra-
 se nueva
 neon' gas neón
 NEP (in) Nueva Eko-
 nomía Política (Sobietia)
 nep' nieto

nepotism' dominio de la parentela	-nj' diminutibo afektibo femenino
nepr' absoluto	nobel' un noble
nerv' nerbio	nobl' noble (adj)
nest' nido	nod' nudo
net' neto	nokt' nohe
neuralgi' neuraljia	nom' nombre
neŭrasteni' neurastenia	nomad' nómada
neŭrologi' neurolojia	nombr' kantidad
neuroz' enfermedad de los nerbios	nomenklatur' nomen- klatura
neŭtr' neutro	nominal' nominal
neŭtral' neutral	Nord' Norte, biento frío
nev' sobrino	norm' norma
ni nosotros	normal' normal
niĉ' niho	norveg' noruego
nigr' negro (adj)	nostalg'i' nostalgjia
nihilism' nilismo	not' nota
nihilist' nilista	notari' notario
nikel' níkel	nov' nuebo
nikotin' nikotina	novel' nobela
nimb' nimbo	Novembr' Nobiembre
nimbus' nube plubífera	novic' nobisio
nimf' ninfa	nu! pues bien
nit' řemahe	nuanc' tinte
nitrogen' nitrójeno	nub' nube
nitroglicerín' nitroglise-	nud' desnudo
nivel' nibel (rina)	nuk' nuka

nuks' nues
nul' sero, nulo
numer' número
nun aorita, aora
nunci' embajador papal
nuntemp' en la aktualinur solamente (dad
nutr' nutrir

O

oaz' oasis
obe' obedeser
objekt' objeto
objektiv' objetibo
obl' numerales múltiples
oblat' oblea
obligaci' bono
oblikv' oblikuo
obsed' obsesionar
observ' obserbar
observatori' obserbato-
obstakl' obstákulo (rio
obstin' obstinado
obstruke' obstruksión
obtuz' obtuso, konfuso
obus' obús

ocean' oseano
od' oda
odor' oler (intr)
ofend' ofender
ofensiv' ofensiba (mil)
ofer' ofrendar
ofert' ofreser
oñe' empleo, profesión
oficial' ofisial (adj)
ofeir' ofisial (mil)
oft' frekuente
ogiv' ojibo
ok oho
okaz' akontésér (mente
okaze en kaso, kasual-
Okeident' Oksidente
okeipit' oksipusio
okr' okre
oksid' óxido
oksigen' oxijeno
Oktobr' Oktubre
okul' ojo
okult' okulto
okulum' mirar ábido
okup' okupar
okzal' asedera
ol ke (komparatibo)
ole' ascite

olec' oleajinoso
oligarki' oligarkía
oliv' oliba, aseituna
om' om (elek)
omaĝ' omenaje
ombr' sombra
ombrum' sombrear
ombrel' sombriya
omlet' tortiya
omnibus' ómnibus
on' números fraksionales
ond' onda, ola
oni se (pron ind)
oniks' ónix
onkl' tío
-ont' el ke (futuro)
OOMOTO Internacia (mobimiento filosófico oriental), Kameoka, Kioto-hu, Japanujo.
op' numeral kolektibo
opal' ópalo
oper' ópera
operaci' operasi6n
operet' opereta
opi' opio
opini' opinar
opon' oponer

oportun' oportuno
opozici' oposisi6n
optik' óptika
optimism' optimismo
or' oro
oraci' diskurso
oraĝist' orfebre
orakol' orákulo
orang' naranja
orangeri' imbernadero
orator' orador
orbit' órbita
ord' orden
orden' orden (sosiedad)
ordin' ordenasi6n (ekl)
ordinar' ordinario
ordon' mandar
ordonem' mand6n
orel' oreja, oído
oreling' aňakada
orelum' orejear
orf' uérfano
organ' órgano
organism' organismo
organiz' organizar
organizaĝ' organizasi6n
orgen' órgano (mús)
orgi' orĝia

Orient' Este
orig' dorar
origan' orégano
origin' orijen
original' orijinal
orkestr' orkesta
orkide' orkídea
orl' orla
ornam' adornar
ornitologi' ornitolojía
orografi' orografía
ortodoks' ortodoxo
ortografi' ortografía
ortopedi' ortopedia
osced' bostesar
oscil' osilar
oscilator' osilador (elek)
ost' uesto (anat)
ostar' osamenta
ostr' ostra
ostracism' ostrasismo
-ot' pasibo futuro
ov' uebo
ovaci' obasi6n
oval' 6balo
ovari' obario
evol' 6bulo
ozon' osono

P

pac' pas
pacienc' pasiensia
pacient' pasiente (med)
pacifism' pasifismo
padel' řemar kon un ře-
paf' disparar (mo)
pafad' tiroteo
pafil' arma
pag' pagar
pagan' pagano
pagod' pagoda
pag' pájina
pagi' paje
pajac' payaso
pajl' paja
pak' empakar
pakiderm' pakidermo
pal' pálido
palac' palasio
palanken' palankín
palat' paladar
palatal' paladial
paleografi' paleografía
paleontologi' paleontolo-
paetr' paleta (art) (jía
paliativ' paliatibo

palisar' empalisada
palm' palma
palmiped' palmípedo
palp' palpar
palpebr' párpado
palt' paletó
pamflet' panfleto
pan' pan
panace' panasea
panaris' panadiso (pat)
panegir' panejiriko
panik' pániko
pankreas' pánkreas
panoram' panorama
pantalon' pantalón
panteism' panteísmo
panter' pantera
pantofl' pantufla
pantomim' pantomima
pap' papa (ekl)
papag' papagayo
papav' adormidera
paper' papel
papili' mariposa
papius' papiro
par' par, pareja
parabol' parábola
parad' desfilar, marhar

paradiz' paraíso
paradoks' paradoja
paraf' fábrika
parafin' parafina
parafraz' paráfrasis
paragraf' párafo
paralel' paralelo
paraliz' paralisar
parapet' parapeto
parazit' parásito
Parc' (Park') Parka
parcel' parsela
pardon' perdonar
parenc' pariente
parencec' parentesko
parentez' paréntesis
parfum' perfume
parget' parké
pari' paria
pariet' parietal
park' parke (jardín)
parker' de memoria
parlament' parlamento
parodi' parodia
paroh' pañokia
paroksism' paroxismo
parol' ablar, palabra
parolad' diskurso

paronim' parónimo
part' parte
parti' partido
partian' partidario
partig' ñepartir
partitur' partitura
partopren' partisipar
partum' fraksionar
parvenu' adbenediso
pas' pasar
pasađer' pasajero
pasaĵ' akontesimiento
pasament' pasamanería
pasant' transeunte
paser' goñión
pasi' pasión
pasiv' pasibo
pask' paskua
paskvil' paskín
pasport' pasaporte
past' pasta
pasteĉ' empanada
pastel' pastel
pastiĉ' pastihe, parodia
pastor' pastor (ekl)
pastr' saserdote
paš' dar pasos
paša' pahá

pašt' pastar (tr)
paštel' pastel (art)
paštiĝ' pastar (intr)
paštist' pastor
pat' sartén
patat' (batat') kamote
patent' patente
patin' pátina
patologi' patoloĵía
patos' patetismo
patr' padre
patri' patria
patriark' patriarka
patric' matrís, molde
patrici' patrisio
patriot' patriota
patrol' patruya
patron' protektor
patruĵ' patria
paŭperism' pauperismo
paŭz' pausa
pav' pabo, pabonearse
pavilon' pabeyón (ark)
pavim' pabimento
pec' piesa, pedaso
peĉ' pes (ñesina)
pedagog' pedagogo
pedal' pedal

pedant' pedante
pedik' piojo
pejzaĝ' paisaje
pek' pekar
pekl' salasonar
pel' empujar
pelagr' pelagra
pelerin' pelerina
pelikan' pelikano
pelt' piel (abrigo)
pelv' kubeta, pelbis
pen' penar, apurarse
penc' penike
pend' pender
pendol' pëndulo
penetr' penetrar
penik' pinsel
pens' pensar
pensi' pensión (pago)
pension' pensión (aloja-
miento)
pent' aĝpentirse
pentekost' fiesta ebreá
i kristiana (ekl)
pentr' pintar
pep' piar
pepsin' pepsina
per mediante

perant' ajente
percept' persepsión
perd' perder
perdrik' perdís
pere' pereser
perfekt' perfekto
perfid' traisionar
pergamen' pergamino
periferi' periferia
perimetr' perímetro
period' periodo
perkal' perkal
perl' perla
perlabor' ganansia
perlamot' nákar
permes' permitir
peron' andén, grada
perpendikl' perpendiku-
perpleks' perplejo (lar
persekut' persegir
persik' melokotón
persist' persistir
person' persona
perspektiv' perspektiba
persvad' persuadir
perturb' perturbar
peruk' peluka
pervers' perberso

pes' moneda mejikana (medio dólar)	pilol' píldora
pes' pesar (tr)	pilori' pikota
pesimism' pesimismo	pilot' piloto
pest' epidemia	piment' hile
pet' pedir	pin' pino, okote
petal' pétalo	pinê' peyiskar
petard' petardo	pingl' alfiler
peteg' suplikar	pingvin' pinguino
petol' lokear	pint' punta
petrol' petróleo	pioç' asadón
petromiz' lamprea	pionir' pionero, prekursor
pèz' pesar (intr)	pip' pipa
pfenig' penike alemán	pipr' pimienta
pi' piadoso	pir' pera
pian' piano	piramid' pirámide
piastr' piastra	pirat' pirata
pieđ' pie	pirog' piragua
pedestal' pedestal	pist' mahakar, pulberisar
pedum' pedalear, pata-	pistak' pistahe
pigme' pigmeo (lear	pistil' pistilo
pik' pikar	pistol' pistola
piked' pikete (mil)	pišt' pištón (mek)
pil' pila (elek)	pitoresk' pintoresko
pilastr' pilastra	piul' deboto, moho
pilgrim' peregrinar	pivot' pibote
pilk' pelota	piz' híharo
pilkud' pelotear	plac' plasa
	placent' plasenta

agradar
ad' platón
afon' teho, sielo
plug' plaga
plagiat' plajio (art)
plag' playa
plak' plaka (fot)
plan' plan, plano
pland' planta (pie, sapa-
planed' planeta to)
plank' piso
plant' plantar
plastik' plástiko
plastr' emplasto
plat' plano (adj)
platen' platino
plü'd' hapotear
pleb' plebe
ple'd' defender (jur)
plej el más
plekt' plegar
plen' pleno, yeno
plend' kejarise
plenum' kumplir
pleonasm' pleonasmio
plet' harola
pleür' pleura
plazer' plaser

pli más
plor' yorar
plu más, ya
plug' labrar (tieña)
plum' pluma
plumb' plomo
plur' muhos
plural' plural
pluŝ' peluhe
plutokrat' plutókrata
pluv' yubia
po a rason de
podí' estrado
poem' poema
poent' punto (en juego)
poet' poeta
poezi' poesía
pokal' bokal, baso
pol' polako
polariz' polarisar
poleks' pulgar (anat)
polemik' polémika
polie' polisía
poliglot' poligloto
polip' pólipio
polis' pólisia
politeism' politeísmo
politik' polítika

polk' polka (dansa)
polo' polo (juego)
polp' pulpo
polur' pulir
polus' polo (jeog)
polv' polbo
pom' mansana
pomad' pomada
pomp' pompa
ponard' puñal
pont' puente
pontifik' pontífise
ponton' pontón (mar)
pop' pope (ekl)
popl' pople (na
popol' pueblo (masa uma-
popolrakont' leyendas,
folklor
popular' popular
por para
por' poro
porcelan' porselana
porci' porsión
pord' puerta
pordeg' saguán
pork' serdo
port' yebar
portal' portal

portik' pórtiko
portret' ĩetrato
posed' poseer
post después
posten' puesto (mil), em-
postul' exigir (pleo
postulat' postulado
poš' bolsa
pošt' kořeo
pošt kart' tarjeta postal
pošt mark' estampiya
Poštuni' Unión Postal
pot' oya
potene' potencia
poŭp' popa
pov' poder
poz' posar, afektar
pozici' posición
pozitiv' positibo
pra' lo primitibo: praavo
= antepasado
praktik' práktika
pram' lanhón
pranc' pararse de manos
(el kabayo)
prav' tener ĩasón
prebend' prebenda
precedenc' presedente

precip' prinsipal
precipit' presipitar (kím)
preciz' presiso
predik' predikar
prefekt' prefekto
prefer' preferir
prefiks' prefijo
prég' orar
prelat' prelado
preleg' konferensia, lek-
prelud' preludio (sión)
prem' oprimir
premi' premio
premis' premisa
pren' tomar
prepar' preparar
prepozici' preposición
prerogativ' preñogatiba
pres' imprimir
presbiter' presbítero
presej' imprenta
preskaũ kasi
preskrib' řesetar
preskript' preskribir
prestig' prestijio
pret' listo
pretekst' pretexto
pretend' pretender

preter más ayá
preterit' pretérito
prez' presio
prezent' presentar
prezid' presidir
prezidant' presidente
(aktual)
pri aserka de
primar' primario
primat' primado
primitiv' primitibo
princ' prínsipe
princip' prinsipio (filoso-
Printemp' Primabera (fía
privat' partikular
privilegi' pribilejio
pro a kausa de
probabl' probable
problem' problema
proced' proseder
procedur' prosedimiento
procent' porsiento
proces' proseso
procesi' prosesión
produkt' produsir
profan' profano
profesi' profesión
profesor' profesor

profet' profeta
 profil' perfil
 profit' aprobar
 profund' profundo
 prognoz' prebisión (med)
 program' programa
 progres' progresar
 projekci' proyeksió
 projekt' proyektar
 proklam' proklamar
 prokrast' demorar
 proksim' serkano
 prokur' poder legal
 prokuror' prokurador
 prolet' kien no tiene más
 medio de vida ke bender
 su trabajo
 prolog' prólogo
 promen' pasear
 promes' prometer (pleo
 promoci' asender en em-
 promontor' promontorio
 pronom' pronombre
 prononc' pronunsiar
 propagand' propaganda
 propon' proponer
 proporei' proporsión
 propr' propio

proskrib' exiliar
 prospekt' anunsio
 prosper' prosperar
 prostitu' prostituir
 protagonist' protagonista
 protekt' protejer
 protektorat' protektora-
 protest' protestar (do
 protestant' protestante
 protokol' ñeporte ofisial
 protoplasm' protoplasma
 prov' ensayar, intentar
 proverb' proberbio
 proviant' aprobisionar
 providenc' probidensia
 provinc' probinsia
 proviz' dotar
 provizor' probisional
 provok' probokar
 proz' prosa
 prozelit' prosélito
 prozodi' prosodia
 prozopope' prosopopeya
 pru' proa
 prud' pudibundo
 prudent' prudente
 prujn' eskarha
 prun' siruela

prunt', pruntedon' pres-
 pruv' demostrar (tar
 psalm' salmo
 pseŭd' falso
 pseŭdonim' seudónimo
 psik' sikis
 psikiatr' sikiatra
 psikolog' sikólogo
 pub' pubis
 public' eskribir para pu-
 blikasi6n
 publik' pŭbliko
 puding' budin
 pudor' pudor
 pudr' polbo de tokador
 puf' inflar
 pugn' puño
 pul' pulga
 pulĉinel' polihinela
 puli' polea
 pulm' pulm6n
 pulmomalsan' mal del
 pulp' pulpo (pulm6n)
 puls' pulso
 pulv' p6lbora
 pulvor' polbo
 pumik' piedra pomes
 pump' bombear

pun' kastigar
 punc' puns6 (f6jo klaro)
 punĉ' ponhe
 punkt' punto
 punt' punto (enkaje)
 pup' muĉeko
 pupil' pupila (6pt)
 pupitr' pupitre
 pur' puro
 puritan' puritano
 purpur' pŭrpura
 pus' pus
 pustul' pŭstula
 puŝ' empujar
 put' poso
 putr' pudrir o podrir

R

rab' r6bar
 rabarb' rŭibarbo
 rabat' r6bajar
 raben' r6b6, r6bino
 rabi' r6bia
 rabobest' fiera
 rabot' sepiyar madera
 raci' r6sional

raciism' f̄asionalismo	rapid' f̄ápido
rad' f̄ueda	raport' informar
radi' f̄adio (jeom, elek)	raportist' f̄eporterero
radik' f̄aís	ras' f̄asa (etn)
radikal' f̄adikal	rasp' f̄aspar
radiofoni' f̄adiofonía	rast' f̄astriyar
radiogram' f̄radiograma	rastil' f̄astriyo
radiotelegrafi' f̄adiote- legrafia	rat' f̄ata
radium' f̄adio (min)	raŭk' f̄onko
radius' f̄adio (anat)	raŭp' oruga
radoring' yanta	rav' enkantar
rafin' f̄efinar (min)	raz' f̄asurar
raja' f̄ajá	re f̄epetisi3n, buelta
rajd' biajar montado	reakci' f̄eaksi3n
rajon' sektor, departa-	real' f̄eal, efektibo
rajt' derecho (mento)	rebus' f̄ompekabesa
rajtig' autorisar	recenz' f̄eseñar una obra
raket' koete	recept' f̄eseta
f̄akit' f̄akitis	reciprok' mutuo
rakont' f̄elatar	redakei' f̄edaksi3n
ramp' trepar	redakt' f̄edaktar
rampul' f̄eptil	redaktor' f̄edaktor en je-
ran' f̄ana	redingot' lebit3n (fe
ranc' f̄ansio	redukt' f̄edusir
rand' oriya	ree de nuebo
rang' f̄ango	referenc' f̄eferensia
rap' f̄ábano	referendum' botasi3n po- pular sobre proyekto de lei

reflekt' ĩeflejar
Reformaci' ĩ Reforma (ekl)
refut' ĩebatir biktoriosa-
reg' gobernar (mente)
regal' agasajar
regent' ĩejente
regiment' ĩejimiento
region' ĩejión
registar' goberno
registr' ĩejistrar
regn' Estado
regnan' siudadano
regres' kaminar asia
atrás, ĩetroseder
regul' ĩegla
regular' ĩeglamento
reg' ĩei
regim' ĩejimen
regisor' jefe de esena
rejs' ĩeis (moneda)
reklam' ĩeklamo
rekomend' ĩekomendar
rekompenc' ĩekompensar
rekord' ĩékord
rekrement' ĩesiduo
rekrut' ĩekluta
rekt' ĩekto
rektif' purifikar líkidos

rektor' ĩektor
rektum' ĩekto (anat)
rel' ĩiel
relaj' ĩepetidor (elek)
relativ' ĩelatibo
relief' ĩeliebe
religi' ĩelijiún
rem' ĩemar
remaç' ĩumiar
rembur' ĩeyenar
rempar' muraya
ren' ĩiún
rendevu' ĩeuniún
renegat' ĩenegado
Renesanc' ĩRenasimiento
renkont' encontrar (sin
buskar)
renom' ĩenombre
rent' interés anual
renvers' deñibar
reostat' ĩeóstatato
repertuar' ĩepertorio
reptili' ĩeptil
reputaci' ĩeputasiún
respekt' ĩespeto
respektiv' ĩespektibo
respond' ĩesponder (dad
respondec' ĩesresponsabili-

respublik' řepúblika
rest' permaneser
restoraci' řestorán
ret' řed
reten' řetener, entorpeser
retin' řetina
retir' řetirar, řetirarse
retorik' řetórika
retort' řetorta
retro- asia atrás (pref)
retroaktiv' řetroaktibo
retrospektiv' řetrospek-
tibo
retrov' ayar algo perdido
retuš' řetokar
reŭmatism' řeumatismo
rev' soñar
revelaci' řebelasión
reven' řegresar
revid' bolber a ber
revivig' řebibir (tr)
revizi' řebisar
revoluci' řebolusión
revoluciem' řebolusiona-
revolver' řebólber (rio
revu' řebista
revul' soñador
rezed' řesedá

rezerv' řeserbar
rezign' řenunsiar
reznaci' řesignasión
rezin' řesina
rezist' řesistir, oponerse
rezistanc' řesistencia
(elek)
rezoluci' řesolusión
rezon' řasonar
rezult' řesultar (intr)
rezultig' okasionar
rezultat' řesultado
rib' groseya
ribel' řebelarse
ribelem' řebelde (por
índole)
ribelul' un řebelde
ricev' řesibir
ricin' řisino
rič' řiko (adj)
ričec' řikesa
ričul' un řiko
rid' řeír
rideg' karkajada
ridet' sonřeír
rif' ařesife
rifug' řefujiarse
rifuz' řeusar

rigard' mirar
rigid' říjido
rigl' ehar seřojo
rigor' řiguroso
rikan' řeirse de
rikolt' kosehar
rilat' řelasionar
rim' řima
rimark' notar
rimed' medio para
rimen' kořea, banda
rimes' řemesa (fin)
ring' aniyó
rinocer' řinoseronte
rip' kostiya (anat)
ripar' řeparar, komponer
ripet' řepetir
ripoz' řeposar
riproč' řeprohar
risk' ařiesgar
rism' řesma
risort' řesorte
rit' řito
ritm' řitmo
rival' kompetidor
rivel' řebelar (fot)
river' řío (ludo)
riverenc' řeberensia (sa-

riveret' ařoyo
rivolu' řebolusi3n (mek)
riz' ař3s
rob' t3nika, toga, bata
rod' řada (mar)
rod' řoer
rodul' řoedor
rojalism' řegalismo
rojalist' řealista
rok' řoka
rokok' řokok3
rol' řol, papel
romane' řomanse (berso)
romanec' řom3ntiko
romantik' řom3ntiko
romb' řombo (art)
romp' řomper
rompebl' fr3jil
rond' řonda, ředondo,
sírulo
ronk' řonkar
ros' řos3o
rosmar' morsa
rost' asar
rostr' trompa
rot' kompařia (mil)
rotaci' řodar, řotasi3n
rotestr' kapit3n (mil)

rotond' ĩotonda
roz' ĩosa
rozari' ĩosario
ru' maserar
rub' eskombros, basura
ruband' sinta, listón
rubej' tiradero
ruben' ĩubí
rubl' ĩublo
rubrik' título de seksi3n
(literatura)
rudiment' ĩrudimento
rug' ĩojo
ruin' ĩuina
rukt' eruktar
rul' ĩodear
run' ĩon
rus' ĩuso
rust' oxidar
rutin' ĩutina
ruz' astuto

S

sabat' s3bado
sabl' arena
sabr' sable

sacerdot' saserdote
safir' safiro
safran' asafr3n
sag' fleha
sagac' sag3s
sagu' sagú
sag' prudente, sabio
saĝec' ekilibrio espiritual
sak' sako, kostal
sakrament' sakramento
sakrilegi' sakrilejio
sakristi' sakristía
sakristian' sakrist3n
sal' sal
salajr' salario, sueldo
salajrul' asalariado
salamandr' salamandra
salat' ensalada
sald' saldo
salik' sause
saliv' saliba
salm' salm3n
salon' sal3n
salpetr' salitre
salt' saltar
saltem' brink3n
saltotabul' trampolín
salut' saludar

subaltern' subalterno
subig' someter
subit' repentino
subjekt' tema
subjektiv' subjeto
subleŭtenant' subteniente
sublim' sublime, sublimar
sublimat' sublimado
substanc' sustancia
substantiv' sustantivo
substitu' sustituir (ner
subten' pensionar, soste-
subteraĵ' galería subteĉá-
subtil' sutil (nea
subtrah' sustraer, restar
subul' subordinado
subveni' subensi3n
subvest' ropa interior
suĉ' hupar
Sud' Sur
suf'er' sufrir
suferec' sufrimiento
sufiĉ' suficiente
sufiks' sufijo
suflor' apuntar (tea)
sufok' sofokar
sufrag'an' sufragáneo
sugesti' sujerir

suk' jugo
sukcen' ámbar
sukces' tener éxito
suker' asúkar
sukoriĉ' jugoso
sulf', sulfur' sulfuro
sulk' surko, aruga
sultan' sultán
sum' suma
sun' sol
sup' sopa
super ensima de
superlativ' superlativo
supersatec' artura
superstiĉ' superstisi3n
supoz' suponer
supr' arriba
sur sobre
surd' sordo
surfac' superfisie
surogat' sustituto
surplis' sobrepeyis
surpriz' sorprender
surtut' sobretodo
suspekt' sospehar
suspektem' desconfiado
susur' susuřar
sutan' sotana

suveren' soberano
svarm' ajitarse la muhe-
dumbre
svastik' krus gamada o
ganhuda
svat' kasamentear
svatant' kortejante
sved' sueko (etn)
svelt' esbelto
sven' desmayarse
sving' balansear, blandir
svingil' badajo
svis' suiso (etn)

Ŝ

ŝablon' molde, patrón,
Ĥesake
ŝaf' karnero
ŝafar' Ĥebaño
ŝaft' fleha (mek)
ŝah' ha (soberano de Per-
ŝajn' pareser (sia
ŝajnig' aparentar, finjir
ŝak' ^{ŝak} ajedrés
ŝakal' hakal
ŝakt' poso en mina, tiro

ŝal' hal
ŝalm' tubo, paja, flauta
ŝalup' halupa
ŝam' badana
ŝanc' oportunidad, suerte
ŝancel' aser basilar
ŝang' kambiar
ŝangem' boluble
ŝankr' hankro
ŝarad' harada
ŝarg' kargar armas (tr)
ŝarg' kargar a
ŝark' tiburón
ŝat' gustar
ŝaŭm' espuma
ŝel' kortesa
ŝelak' barnís aislante
ŝelk' tirantes
ŝere' bromear
ŝi' eya
ŝik' hik, elegante
ŝild' eskudo
ŝiling' helín
ŝil' kilo (anat)
ŝim' moo, lama
ŝind' tajamanil
ŝink' jamón
ŝip' buke

ŝir' desgañar
ŝirm' protejer
ŝlak' eskoria
ŝlim' sieno, lodo
ŝlos' señar kon yabe
ŝlosil' yabe, klabe
ŝmac' besar o komer rui-
dosamente
ŝmir' untar, kochar
ŝnur' kuerda
ŝofer' hofer
ŝok' apenar, desagradar
ŝose' kalsada
ŝov' empujar para intro-
ŝovel' palear (dusir
ŝovinism' patriotería
ŝpar' aoñar
ŝpat' asadón
ŝpin' ilar
ŝpruc' brotar
ŝrank' armario
ŝrapnel' granada (mil)
ŝraüb' torniyo
ŝraubing' tuerka
ŝrump' aňugarse
ŝtal' asero
ŝtat' Estado
ŝtel' urtar

ŝtip' leño
ŝtof' jénero, tejido
ŝton' piedra
ŝtonej' kantera
ŝtop' tapar, yenar
ŝtorm' tempestad
ŝtrump' media
ŝtup' eskalón
ŝtupar' eskalera
ŝtupetar' eskala
ŝu' sapato
ŝuld' ser deudor
ŝultr' ombro
ŝut' basiar
ŝveb' deslisarse, flotar,
estar basilante
ŝvel' inflamar, inhar
ŝvelaj' inhasón, tumor
ŝvit' sudar

T

tabak' tabako
taban' tábano
tabel' lista
tabernakl' tabernákulo
tabl' mesa

tabu' tabú, kosa proibida	tambur' tambor
tabul' tabla	tamen sin embargo
taburet' taburete	tan' kurtir'
taĉment' destakamento	tandem' bisikleta para
taft' tafeta	dos personas; kalesa de
tag' día	dos kabayos
TAGE (in) Tutmonda	tang' balansearse, bailar
Asocio de Geinstruistoj	tango
Esperantistaj, Veen-	tangent' tanjente
dam (Nederlando).	tanin' tanino
tagiĝ' alba, amanesar	tank' tanke (mil)
tajd' flujo del mar	tantiem' tanto porsiento
tajl' tayar, eskulpir	tapet' tapisar muros
tajlor' sastre	tapiok' tapioka
takel' grúa	tapiŝ' tapete, alfombra
taks' tasar, estimar	tar' tara
takt' takto, kompás	tarantul' tarántula
taktik' táktika	tarif' tarifa
talar' toga	tas' tasa (basiĵa)
talent' talento	task' tarea
taler' dólar alemán	tatu' tatuar
tali' taye	taŭg' serbir para
talisman' talismán	taŭz' kardar
talk' talko	tavol' kubierta
Talmud' Talmud, el li-	t. e. (tio estas) es desir,
bro de los ŝabíes ebreos	esto es
talp' topo	te' té (bot)
tamarind' tamarindo	team' tim (en deporte)

teatr' teatro
ted' abuñir
teg' kubrir, tehar
tegil' kubierta
tegment' tehado
tegol' teja
teism' deísmo
tek' portafolio
TEKA (in) Tutmonda
Esperantista Kuracis-
ta Asocio, Varsovio.
teknik' téknika
teks' tejer
tekst' texto
telefon' teléfono
telegraf' telégrafo
telegram' telegrama
telekomunik' telekomu-
nikación
telepati' telepatía
teler' plato
teleskop' teleskopio
tem' tema
tembr' timbre de bos
temp' tiempo
temperament' tempera-
mento
temperatur' temperatura

tempest' tempestad
tempi' sien (anat)
templ' templo
ten' tener
tenajl' tenasa
tend' tienda de kampaña
tenden' tendón
tendenc' tendensia
tendr' ténder (feřokařil)
teni' tenia
tenil' asa
tenis' tenis
tenor' tenor
tensi' tensión (elek)
tent' tentación
teokrati' teokrasia
teologi' teolojia
teori' teoría
ter' tieřa
terapi' terapia
teras' teřasa
tercet' terseto
terebint' terebinto
teren' teřeno
teretaĝ' piso bajo
teritori' teřitorio
termin' teknisismo
termometr' termómetro

tern' estornudar
teror' teñor (polítika)
terpom' papa (patata)
terur' teñor, gran miedo
terurig' ateñorisar
test' prueba (akad)
testament' testamento
testud' tortuga
tetan' tétanos
tez' tesis
tia tal
tial por eso
tial ke porke
tiam entonses
tiar' tiara
tibi' tibia (anat)
tie ayí
tiel así
tien asia ayá
ties kuyo
tif' tifo
tig' tayo (bot)
tigr' tigre
tik' tik nerbioso
tikl' aser koskiyas
tiklem' kiskiyoso
tild' tilde
tili' tila

tim' temer
timem' miedoso
timon' timón
timpan' tímpano
tin' tina, pila
tindr' yeska
tine' poliya
tinktur' tintura
tint' kaskabel, sonar
(kristal, metales)
tio eso
tiom tanto
tip' tipo
tipografi' tipografía
tir' estirar, atraer
tiran' tirano
titan' titán
titol' título
tiu ese
tiu-çi este
tizan' tisana
tog' toga (antigua)
tol' tela
toler' tolerar
tomat' tomate, jitomate
tomb' tumba
tombej' gabeta (lugar pa-
ra barías tumbas)

ton' tono
tond' kortar pelo, lana
tondil' tijeras de traski-
lar o podar
tondr' trueno
tonel' tonelada
tonsur' tonsura
top' tope (mar)
topaz' topasio
topografi' topografía
torak' tórax
torê' antorha
tord' torser
toreador' torero
torent' toñente
torf' turba (kombustible)
torn' tornear
tornistr' mohila
torped' torpedo
tors' torso
tort' pastel de fruta
tortur' tortura
tost' brindis
tem' fetihe
a trabés
ab' biga
adici' tradición
aduk' tradusir

tradukist' traduktor
traf' dar en, alkansar
trafik' tráfiiko
trafpov' alkansar de pro-
yektil o arma
tragedi' trajedia
tragik' trájiko
tragikomedi' trajikomedia
trahe' trákea
trajn' tren
trajt' raso
trakt' tratar, diskutir,
imbestigar
traktat' tratado
traktor' traktor
tram' trambía
tranê' kortar
tranêe' trinhera
trančil' kuhiyo, nabaja
trankvil' trankilo
trankvilec' trankilidad
trans al otro lado
transakci' transaksión
transformator' transfor-
mador
transig' transportar,
kambiar
transigil' kambia-riiel

transitiv' transitibo (ber-	triĥin' trikina
bo expresando aksión ke	trik' tejer maya
pasa del sujeto al objeto)	trink' beber
transvers' transbersal	trinkmon' propina
transviol' ultra biolado	trinkul' bořaho
trapez' trapesio (ópt)	trip' tripa
traserĉ' řejistro minusio-	tritik' trigo
trastrek' tahar (so	triumf' triunfar
trat' letra de kambio	trionu' trinidad
tratant' el jirador	trivial' tribial
tratat' el jirado	tro demasiado
travadej' bado	troaj' exeso
travesti' disfrasar, paro-	trofe' trofeo
tre múi (diar	trog' komedero, bebedero
treeg' enormemente	troig' exajerar
tref' trébol (en naipes)	tromb' tromba
trem' temblar	trombon' trombón
trem' meter (en líkido)	tromp' engañar
tren' ařastrar	trompul' tramposo
trenaĵ' kola de un besti-	tron' trono
tret' pisotear (do	tropik' trópiko
trezor' tesoro	trot' trotar
tri tres	trotuar' banketa
trib' tribu	trouz' uso exesibo
tribun' tribuna	trov' enkontrar
tribunal' tribunal	trovaĵ' ayasgo
tribut' tributo	tru' agujero
trifoli' trébol (bot)	trubadur' trovador

trud' imponer
trudem' abusibo
truf' trufa
trul' kuhara de albañil
trumpet' trompeta
trunk' tronko
trup' tropa, trup
trust' trust, monopolio
trut' truha
tualet' toaleta, bestimen-
tualetej' tokador (ta
tub' tubo
tuber' tubérkulo
tuberkuloz' tuberkulosis
tuf' mehón
tuj inmedíataménte
tuk' paño, pañuelo
tul' tul
tulip' tulipán
tumor' tumor
tumult' tumulto
tumulus' kolina artifisial
tun' tonelada
tundr' estepa pantanosa
siberiana
tunel' túnel
tunik' túnika
tur' toře

turb' trompo
turban' turbante
turbin' turbina
turd' tordo
turism' turismo
turist' turista
turk' turko (etn)
turkis' turkesa
turment' atormentar
turn' dar buelta, dirijir,
bolber (tr)
turniĝ' moberse
turnakv' torbeyino
turnir' torneo
turt' tórtola
tus' toser
tuŝ' tokar, tentar
tuŝeg' kolisió, hokar
kontra algo
tut' todo entero

U

-u t del imperatibo
UEA (in) Universala
Esperanto Asocio, Ĝe-
nevo.

UGOI (in) Unuiĝo de
 Geesperantistoj en la
 Orientinda Insularo,
 Semarang, Java.
 uj' ke kontiene: inkujo =
 tintero; Francujo =
 Fransia
 ukaz' dekreto del sar
 ul' indibiduo karakterisa-
 do: riĉulo = un riĉo
 ulcer' ŭlsera
 uleks' breso (bot)
 ulm' olmo
 uln' bara (medida)
 ultimat' ultimatun
 ultramar' kolor asul
 ulul' ulular, auyar
 um' sufijo indeterminado:
 cerbumi = refleŭxionar
 (serebrar)
 umbelac' umbelifera
 umbilik' ombligo
 unc' onsa (peso)
 ung' uña
 ungeg' gaña
 ungent' unguento
 uniform' uniforme
 unik' úniko

unison' unísono
 univers' uniberso
 universitat' unibersidad
 -unt' (aktivo kondiĉa) (1)
 el ke (kondisional). Ej.:
 la pagunto = el ke paga-
 unu uno (ría)
 unuaĵ' primisia
 unuig' unir
 unuiĝ' unirse
 unutag' efímero
 unuton' monótono
 unuvoĉ' unánime
 uragan' urakán
 urb' ciudad
 uretr' uretra
 urĝ' urĵir, exijir
 urin' orinar
 urn' urna
 urs' oso
 urtik' ortiga
 -us t del kondisional
 USONO (in) Estados
 Unidos de Norte Amé-
 rika
 usonan' norteamerikano

(1) Propono de l' verkinto. Propo-
 sición de J. A.

USSR (in) Unión de República
públicas Socialistas So-
biéticas

-ut' (pasivo kondiĉa) (1)
pasibo kondisional.
Ej.: la ŝparuto = lo ke
se aŝparia

uter' útero

util' útil

utilig' emplear

utilism' utilitarismo

utopi' utopía

uvertur' obertura

uvul' úbula (kampaniya)

uz' usar (anat)

uzin' fábrica, tayer

uzukap' usukapión (jur)
(dominio por posesión)

uzur' usura

uzurp' usurpar

Ŭ

Ninguna palabra komiensas
por Ŭ. En la V están

(1) Propono de l' verkinto. Propo-
sición de J. A.

las ke empiesan por *W* en
su lengua de orijen. Ej.:
wagen o *wagon* = va-
gon', *warm* = varm',
werk o *work* = verk',
witwe o *widow* = vidv',
wund o *wound* =
vund', etc.

Los nombres propios sigen
la misma regla. Ej.:
Warszawa o *Warschau*
= Varsovio, *Washing-
ton* = Vaŝingtono,
Wien = Vieno, *Wilhelm*
o *William* = Vilhelmo.

V

vad' badear

vaf' gofre (ĝasteliyo) o

vag' bagar (uafle)

vagin' bajina

vagon' bagón

vagonar' tren, feŝokaŝil

vagul' nómada, bago

vak' estar desokupado

vakin' bakunar

vaks'	sera	variant'	bariante
vakstol'	tela impermea-	variem'	boluble
vaku'	bakuo, basío (ble	variete'	bariedad (tea)
val'	baye	varik'	bárise
valid'	bárido	variol'	biruela
valiz'	belís	varm'	kaliente
valor'	baluar, balor	varmeg'	ardiente
vals'	bals	varmet'	tibio
valut'	balor del papel mo-	varp'	urdimbre (pie de
valv'	bálbula (neda		un tejido)
vampir'	bampiro	vart'	kuidar niños
van'	bano	vasal'	basayo
vanaj'	banidad	vast'	basto, amplio
vand'	pared dibisoria, ta-	vat'	guata
vandal'	bándalo (bike	vat'	batio (elek)
vang'	mejiya: postvango	vaz'	baso, florero
	= ñejión glútea	vazelin'	baselina
vangobat'	vangofrap' =	¡ve!	¡jail!
	bofetada	¡jó!	(dolor)
vanil'	bainiya	veft'	trama de un tejido
vant'	bano, presumido	veget'	bejetar
vapor'	bapor	vegetaj'	vegetal' bejetal
vaporšip'	buke de bapor	vegetaran'	bejetariano
var'	merkansía	vejn'	bena
varb'	ñeklutar	vek'	despertar (tr)
varf'	embarkadero	vektorloĝ'	despertador
vari'	bariar	vekiĝ'	despertarse
variaci'	bariasión	vekt'	astil, "buña"
		vel'	bela (mar)

veld' soldar
velk' marhitarse
velociped' belosípelo
velšip' belero (mar)
velur' tersiopelo
ven' benir: alveni = ye-
gar, deveni = desender,
enveni = entrar, kunve-
ni = reunirse, reveni =
regresar
vend' bender
vendred' biernes
venen' beneno
vener' benéreo (pat)
venĝ' bengar
venĝem' bengatibo
venk' benser
vent' biento
venteg' bentaŝón
ventol' bentilar
ventum' bentear
ventumil' abaniko
ventr' biente
vepr' matoŝal, espinal
ver' berdad
verand' teŝasa kubierta
verb'. berbo
verben' berbena (bot)

verd' berde
verdikt' beredikto
verĝ' bara
verk' produkto intelek-
verkist' autor (tual
verm' gusano
vermiĉel' fideo
vermifug' bermifugo
vermut' bermut
vers' berso
verŝ' berter
verŝajn' berosímil
vert' koroniya
vertĉapet' solideo
vertebr' bértebra
vertebrar' espina dorsal
vertebrul' bertebrado
vertic' bértise
vertikal' bertikal
veruk' beŝuga
verv' inspirasió n ferboro-
vesp' abispa (sa
vesper' anoheser
vespert' mursiĉlago
vespr' bísperas (ekl)
vest' bestir
vestej' bestidor
vestibl' bestíbulo

vešt'	haleko	vinberuj'	pañã, bid
vet'	apostar	vinĉ'	malakate
veter'	el tiempo (atmosfé-	vind', vindaĵ'	pañal
veteran'	beterano (riko	vinjet'	biñeta
veterinar'	beterinario	Vintr'	Imbierno
vetur'	ir (en beíkulo)	viol'	bioleta
veturil'	beíkulo	violkolor'	morado
vezik'	bejiga	violon'	biolin
vi	usted, bosotros	violonĉel'	biolohelo
viadukt'	biadukto	vip'	látigo
viand'	karne (alimento)	vipur'	bíbora
vibr'	bibrar	vir'	sér umano, ombre
vic'	fila, turno	virg'	birjen (adj)
viciĝ'	enlistarse	virgulin'	birjen (sust)
vid'	ber	virin'	mujer
vidig'	mostrar	virt'	birtud
vidv'	biudo	virtual'	birtual, latente
vigl'	bibás	virtuoz'	artista
vikari'	bikario	viski'	uíski
viktim'	bíktima	viŝ'	enjuagar
vil'	beyo (pelo)	vit'	bid
vilaĝ'	pueblo	vitamin'	bitamina
vilaĝan'	fuereño	vitř'	bidrio (do
vin'	bino	vitral'	bitral (emploma-
vinagr'	binagre	vitrec'	bítreo, bidrioso
vinber'	uba	vitřin'	bitřina
vinberar'	řasimo de ubas	vitřiol'	bitřiolo
vinberĝarden'	biñedo	viv'	bibir

vivec' bibesa
vivig' animar
vivisekei' bibiseksión
vivu' jibiba!
viz' bisa a pasaporte
vizaĝ' fostro
vizi' bisión
vizier' bisera
vizit' bisitar
voĉ' bos
voĉdon' botar
voĉkord' kuerda bokal
voj' kamino, bía
vojaĝ' biajar
vojfork' bifurke
vojkruciĝ' kruse de ka-
vok' yamar (minos)
vokal' bokal
vol' kerer
volb' bóbeda
vole ne vole por la fuersa
volont' gustoso, bolunta-
volt' boltio (rio)
volum' tomo
volumen' bolumen
volupt' boluptuosidad
volv' embolber
vom' bomitar

vort' palabra
vortar' diksionario
vortie' börtise, torbeyino
vost' kola, fãbo
vot' boto (ekl)
vual' belo
vulgar' bulgar
vulkan' bolkán
vulkaniz' bulkanisar
vulp' soño
vultur' sopilote
vulv' bulba
vund' erir

Z

zebr' sebra
zebu' sebu
zefir' séfiro
zenit' la parte más alta
en la esfera
zibel' sibelina
zigzag' sigsag
zingibr' jenjibre
zink' sink
Zodiak' Sodiako
zon' sinturón, faja, sona

zoofit' soófito
zoologi' soolójía
zorg' kuidar de

zorgem' kuidadoso
zuav' suabo
zum' sumbar

FIN'

Presejo } EDITORIAL LUMEN
Imprenta } 4a. Guerrero 95, Meksiko.

Tipos de
SALCEDO & HUTCHINSON
Ap. 8402 Méjiko, D. F.

MOBIMIENTO NEOGRAFIKO

O F Ā I

Dirije la kampaña pro Ortografía Fonétika Racional Hispanoamerikana, el *Grupo Sentral de Ortógrafos Rebolusionarios*, kon sede en Guadalajara, konstituido i sekundado por numerosos Sentros filiales i Delegasion-nes en Méjiko, América i España.

La EDITORIAL BRAMBILA, establecida para servir al propio mobimiento, á editado 17 obras del fundador, i 9 de otros neógrafos. Además, publika el bimensual "Ortográfiko" (suskripción \$1.00 al año).

Presidente i Direktor, *Alberto M. Brambila*.
Sekretario Jeneral, *Luis Paes Brohi*.

Direksión del Grupo Sentral, i de la Editorial Brambila:
Kaye 38 Idalgo, 603,
GUADALAJARA, Jalisko, Méjiko.

ESPERANTISMO PROLETARIO

S A T

PROGRESEMAJ ESPERANTISTOJ

kiuj serioze aspiras utiligi la internacian lingvon por liberigi la homaron el ĉiuj specaj jugoj kaj kate-
noj, aliĝas al

SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA (SAT)

unuiganta en sia kadro sen diferenco de sekso,
raso kaj nacio, ĉiujn esperantistojn kosmopolite-
majn. Ĝiaj organoj estas:

SENNACIULO

monata informilo kun raportoj pri la tutmonda
esperanto movado.

SENNACIECA REVUO

monata ilustrita revuo kun valoraj artikoloj pri
socia vivo kaj idearo.

LA LERNANTO

monata instruilo por perfektigo en la esperanta
lingvo.

Petu provnumerojn kaj informojn de
S A T, 67 Ave. Gambetta,
PARIS 20, Francio.

ESPERANTISMO NEUTRAL

U E A

La interkonsento de Kolonjo, 1933, rajtigas al UEA por gvidi la tutmondan organizaĵon. La Lingva Komitato kaj la Esperantista Akademio de Parizo, zorgas pri la konservado de l' fundamentaj principoj.

Je la servo de ĉiu membro, por informoj ktp., ekzistas esperantistaj delegitoj en pli ol de 2,000 lokoj de 77 landoj. Krom la monatan revuon "Esperanto", ĉiu aktiva membro de UEA ricevas la ĉiujaran Oficialan Jarlibron kun plena adresaro de la delegitoj.

La esperanta movado publikas pli ol okdek ĉi-ideologiaj gazetoj.

UNIVERSALA ESPERANTO ASOCIO

1, Tour de l' Ile,
GENEVO, Svislando.

Ni estas metintaj detalan noton pri aliaj gravaj esperantistaj societoj—la societoj—, sed la manko da tempo baras nian deziron. Tamen, ni menciuj:

IFE (INTERNACIO DE PROLETAJ ESPERANTISTOJ), kaj
SEU (SOVETRESPUBLIKARA ESPERANTISTA UNIO).

Spiridonovka 15, Moskvo, kies monata organo, **ŜUR POSTENO**, oni sendu de kdo. F. Visser, 1, **AMSTERDAM** Z, Postbus Z. 5, Nederlando.

AMERIKA ESPERANTO-INSTITUTO

Korespondaj Kursoj de Esperanto, Libroj Esperantaj el la tuta mondo, informoj pri Esperanto.

NI ELDONAS:

La popularsciencan revuon *Scienca Gazeto* kun senpaga aldono *Bulteno*. Jarabono, unu dolaro.

Ĉiujare en Aŭgusto, katalogon de Esperanto-libroj.

NI ELDONIS:

Esencia y porvenir de la Idea de Lengua Internacional, de Zamenhof Prezo: Dol. 0.15
La Kirgizoj, de Smirnov, etnografia verko, " 0.10
kaj diversaj aliaj.

Nia Fako de Korespondaj Kursoj nun elaboras Hispanlingvan Esperanto-Kurson. Petu informojn.

Petu Libro-Katalogojn, prospektojn pri Korespondaj Kursoj, kaj informojn, de

AMERIKA ESPERANTO-INSTITUTO

556 State St. MADISON, Wis., U. S. A.

RENOBACION

Revista revolucionaria neográfica
(*kun esperanta fako*), editada por el
"Sentro Neográfico No. 11,
Renobasi6n".

10 n6meros \$1.00
(Abono Dol. 0. 50. Petu
provnumeron).

Julia Marta, Direktora, i Sekre-
taria Jeneral del Sentro.
Ortelanos 52,

M6jiko, D. F.

LITERATURA AGENTEJO

(lauleĝe registrita)

Traserĉo ĉe bibliotekoj.
Kopio kaj traduko de ne-
vulgaraj dokumentoj. Informoj
pri beletro. Disdono de meks-
sikaj aŭ alilandaj kunlabora-
ĵoj. Preso kaj anoncado de
verkoj. Recenzo. Konsilo,
kunhelpo, ktp.

Korekta servo je malal-
ta prezo.

Vin turnu, kun respond-
kupono, al

EDITORIAL LUMEN

AP. 59

MEKSIKO, MEJIKO.

EDITORIAL LUMEN

Nia libreja fako

4a. Geŝero (Guerrero) 95

MEXICO, D. F.

disvendado la verkojn de ni presataj.

De Antonio Garza Ruiz:

“El Motor de Explosión al Alcance de Todos”

De Jesús Amaya:

“La Silabización Inglesa”

“El Fuereño”

“La Madre de Dios”

“Goethe”

“Los Prekursoros de Shakespeare” (2 eldonoj)

‘Vortareto Esperanto = Hispan-Amerika’

De Dr. E. Brondo Whitt:

“Nuevo León” (ĉe presilo)

RANTO I

PRESIO \$ 0.50

KOSTO EKSTERLANDE: 15 dolarcendoj, 2 fr. frankoj, 50 kopekoj, 45 sv. centimoj, 50 senoj, 35 fenigoj, 1 peseto, 1.60 liro, 60 belgcentimoj, 25 guldencendoj, 7 pengoj, ktp., aŭ $2\frac{1}{2}$ respondkuponoj.

Poŝtafranko pagita!

